Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабрийн 21-һээ гарана | № 103 (15726) | 1981 оной майн 5, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

ПАРТИИН ДАЙШАЛХЫ ЗЭБСЭГ

Мүнөөдэр Эхэ ороноймнай ажалшад совет хэблэлэй үдэрые тэмдэглэжэ байна. 1912 оной апрелиин 22-то (майн 5-да) В. И. Ленинэй эмхидхэһэн «Правда» газетын түрүүшын номер гараһан юм. Партиин XI съездээр һайшаагдаһан, КПСС-эй ЦК-гай тогтоолоор энэ үдэр совет хэблэлэй үдэр гэжэ тоологдоод, 1922 онһоо хойшо жэл бүри тэмдэглэгдэдэг болонхой. Энэ гансашье журналистнуудай, хэблэгшэдэй, хэблэл тараагшадай, полиграфистнуудай, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдэй бэшэ, харин Совет ороной бүхы ажалшадай һайндэр болоно.

Совет хэблэлэй үдэр байгша ондо партиимнай XXVI съездын һаяхана хүдэлмэреэ дүүргээд байһан гайхамшагта үе сагта үнгэрхэнь. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото элидхэл, 1981—1985 онуудта, мүн 1990 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа, социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд» манай орон болон бусад социалис оронуудта халуунаар дэмжэгдээ бэшэ, харин бүхы дэлхэйн түрүү һанаатай хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлээр һайшаагдаа.

Манай агууехэ багша В. И. Ленинэй зааһанай ёһоор, совет хэблэл Коммунис партиин дайшалхы зэбсэг байгаа, байнашье, саашадаашье байха. Тэрэнэй үүргэ жэл ирэхэ бүри улам дээшэлнэ, арад зоной дунда олоор тараана. Мүнөө орон доторнай 8-мянган шахуу газетэ 57 хэлэн дээрэ гарана. Ганса манай республикын ажалшад мүнөө 1193,3 мянган хэһэг түбэй, нютагай, хилын сагай газетэ болон журналнуудые абана. Буряадай АССР-эй республиканска гурбан, районой 19 газетэ, «Байгал» журнал, «Агитаторай блокнот» хэблэгдэнэ, 1000 хүн бүридэ 1299,3 хэһэг элдэб хэблэл тараагдана.

Мүнөө республикымнай ажалшад бүхы совет арадтаяа хамта КПСС-эй XXVI съезд дээрэ баталагдан абтаһан документнүүдые гүнзэгытөөр шудалжа, тэндэ табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө шангаар тэмсэжэ ябуулжа байна. Энэ талаар партийна организацинуудай эрхилжэ байһан хүдэлмэридэ республиканска, районой, олон тиражна болон ханын газетэнүүд ехэ туһа хүргэнэ.

«МАНАЙ ПАРТИ ОЛОН МЯНГАН СОВЕТ ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ОТРЯДТА ЕХЭ ЭТИГЭЛ, НАЙДАБАРИТАЙГААР ХАНДАДАГ, ТЭДЭНЭЙ ХҮНГЭН БЭШЭ ХҮДЭЛМЭРИЕ ҮНДЭРӨӨР СЭГНЭДЭГ. ОЛОНИИТЭДЭ МЭДЭЭСЭЛ ДАМЖУУЛЛАГ БА ПРОПАГАНДЫН ХЭРЭГСЭЛНҮҮДЭЙ ХОДОДОО ПАРТИИНА, БҮГЭДЭ АРАДАЙ ҺАНАЛ БОДОЛЫЕ ТАЙЛБАРИЛАН НЭБТЭРҮҮЛЭГШЭ БОДОТО ТРИБУНА БАЙХЫЕНЬ БИДЭНЭР ТЭДЭНЭЙ ШУХАЛАДА ТООЛОДОГНАЙ ЭЛИТЭ», гэжэ КПСС-эй XXVI съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежнев тэмдэглэһэн.

Иимэ үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн бүхы совет, тэрэ тоодо Буряадай журналистнууд эршэ зоригоо улам бадаруулан, шэнэ элдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ байнхай. КПСС-эй XXVI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр табигдаһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа байгаа совет хүнүүдэй ажал хэрэгые хэблэл, бүхы талаһаань харуулхые оролдоно.

Совет хэблэл арадай ёһотойл трибуна болонхой. Хэдэн мянган хүдэлмэришэд, колхозникууд, алба хаагшад олон тиражтай, хотын, районой, городской, республиканска болон түбэй газетэнүүдэй хүдэлмэридэ хабаадалсана. Манай «Буряад үнэн» газетын редакцида һонирхолтой мэдээсэл, статья, бэшэгүүдые эльгээжэ; ажал хүдэлмэридэм туһалжа, уншагшадые һонирхуулан баясуулжа байдаг хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд олон.

Газетэ, журнал болон хэблэлэй бэшэшье зургаануудай урда мүнөө тон шухала зорилгонуудай табигдаад байһаниинь элитэ. Нэн түрүүн КПСС-эй ЦК-гай Тоосоото элидхэлэй гүнзэгы удхые, Гол шэглэлнүүдээр хараалагдаһан удхасалгатай даабаринуудые хүн бүхэндэ ойлгуулжа үгэхэһэн шухала зорилго табигдана. Тиимэл хадань газетэнүүд энээн тушаа олониитэдэ зорюулагдаһан статья, корреспонденци болон хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ толилжо байха болоно. Тэрэшэлэн партийна организацинуудай, агитколлективүүд, агитатор, политинформатор, лекци элидхэлшэ болон пропагандистнуудай хүдэлмэриие газетэнүүдээр харуулха шухала.

Мүнөө үедэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. «Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол энэ хэрэгтэ удха шанартай. Республикымнай олон ажалша коллективүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүл байгша онойнгоо түрүүшын ноябриин 7-до, табан жэлэй түсэб — 4,5 жэлэй туршада дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абана. Энэ үүсхэлнүүдые халуунаар дэмжэхэ, бүгэдын дунда тарааха гэжэ хэблэлэй шухала зорилго болоно.

Ажалшадай эдэ үүсхэл, социалис уялгануудые газетэнүүдтэ толилоод, хэрэгээ хизаарлаха ёһогүй. Абаһан уялгануудаа тэдэнэй ямараар дүүргэжэ байһые бүхы талаһаань харуулжа байха уялгатай. Энэ талаар элдэб материалнуудые Захааминай, Хойто-Байгалай, Улаан-Үдын, районуудай газетэнүүд үргэнөөр толилно.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар һайжаруулха, даалгагдаһан хэрэгтээ хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ, ажалай болон гүрэнэй журам бэхижүүлхэ, хүн зоной һүдал байдал бүри һайн болгохо талаар эрид хэмжээ абаха асуудалнуудта партиимнай ээлжээтэ съезд анхаралаа ехээр хандуулһан байна. Тиимэһээ эдэ асуудалнуудаар газетэ бүхэнэй хуудаһануудта материалнууд ходо толилогдожо байха зэргэтэй.

Мүнөө хүдөө нютагта тон харюусалгатай хүдэлмэри — хабарай үбэлжэлгэ үнгэржэ, зунай бэлшээридэ гаргаха, тарилгын түлөөе гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ, хабарай тарилга богони болзорто һайн шанартайгаар үнгэргэжэ, баян ургасын найдамтай үндэһэ һуури табиха габшагай хоёр һара ябажа байна. Эдэ шухала кампанинууд саг үргэлжэ, гүнзэгы бариматайгаар бэшэхэ эрилтэнүүдэй урда табигдана.

Һаяхан партиин ЦК «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр, ажалшадай бэшэгүүд болон дурадхалнуудай талаар ябуулагдадаг хүдэлмэри саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» тогтоол абаба. «ТҮБЭЙ БА НЮТАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ЖУРНАЛНУУДАЙ, РАДИО БОЛОН ТЕЛЕВИДЕНИИН РЕДАКЦИНУУД БЭШЭГҮҮДЭЙ ТАЛААР ЯБУУЛДАГ ХҮДЭЛМЭРЕЭ ҺАЙЖАРУУЛХА, ТЭДЭНИИЕ ХОДО ТОЛИЛДАГ, ХАРАЖА ҮЗЭЛГЫН ҮРЭ ДҮНГҮҮД ТУХАЙ ХОДО МЭДЭЭСЭДЭГ, БЭШЭГҮҮДЭЙ ШЭНЖЭЛГЭНҮҮДЫЕ ХЭМЖЭЭ АБАХЫНЬ ТУЛА ЗОХИХО ЗУРГААНУУДТА ЭЛЬГЭЭДЭГ БАЙХА ЗЭРГЭТЭЙ» гэжэ тэрээн соо хэлэгдэнэ. Тиимэһээ республикымнай газетэнүүдэй редакцинууд энэ асуудалаар бодото хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Республикымнай газетэнүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандажа, өөһөө мэргэжэл, шадабари үдэр бүри дээшэлүүлжэ, уншагшадтаяа холбоо барисаагаа улам бэхижүүлжэ, партиингаа этигэл найдабари харюулхаар хүдэлхэ ёһотой.

ТАРИЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Загарайн «Гигант» колхозой таряашад, механизаторнууд район дотороо эгээл түрүүлэн хабараингаа тарилгын хүдэлмэринүүдые эхилээ юм. Захар Григорьевич Шитинэй даадаг тракторно-тарлан ажалай бригадын агрегадуул мүнөө туха сүлөөгүй тарилга дээрэ хүдэлжэ байна.

Апрелиин 20-һоо эхилжэ, Һуга гэжэ газарта энэ бригада олон жэлэй ногоо тарижа эхилээ юм. Тиин 75 гектар дээрэ тар... хэжэ дүүргээд, онлоо талмай дээрэ гаранхай. Энэл энэл бригадын гэшүүд 160 гектар паар хахалжа, дээрэһээнь хара таряа ба шэниисэ һуулгажа эхилээ.

Мүнөө дээрээ энэ хүдэлдэг тракторна агрегадуул ехэ амжалтатай, үдэртөө нэгэ агрегат 23 гектарта тарилга хэхэһээ гадна, хүсэтэ К-700 тракторнууд 14 гектар газар хахална.

Үбэлдөө трактор, машинаяа һайнаар заһабарилһамнай мүнөө эли боло хараглана, — гэжэ энэ бригадын бригадир З. Г. Шитин хөөрэнэ. — Үглөөнэй 8 сагһаа эхилээд, үдэшын 8 саг болотор таһалгаряагүй хүдэлэгдэнэ. Элеэ хоолынмнай поли дээрэмнай асаржа үгэнэ.

Нёлондо жэлэй социалис мүрысөөнэй дүнгөөр районой эрхим тракторист гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Георгий Перфильевич Митяев халаанайнгаа даабариие үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Тиихэдэ Борис Хромовой агрегат баһал гээгдэнэгүй.

Игэжэ эршэ дэлисэтэйгээр хүдэлжэ, хабарайнгаа тарилгые хараалагдаһан болзорһоонь урид дүүргэхээр «Гигант» колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын гэшүүд зориглонхой.

Манай корр.

ХАРАА ЗОРИЛГОНЬ ЕХЭ

Үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлжэ, Хойто-Муяын тоннель малтаха хэрэгтэ тоннельна 11-дэхи отрядай хүдэлмэришэд ехэ хубитаяа оруулна. Тус коллектив 6 жэлэй туршада БАМ-ай барилгада хабаадалсажа, ехэ хэмжээнэй ажал хүдэлмэри дүүргээ, дүүргэнэшье. Һайн бэлэдхэлтэй хүдэлмэришэд олоор ургэн гараа. В. Прокушев, Е. Четверинин, В. Иванов болон бусад эрхим түрүү ажалааран шалгаржа ябаһаар.

Тоннельна 11-дэхи отрядай коллектив байгаалиин олон бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа, километрһээ үлүүтэйхэн тоннель малтаад байна. Байгша оной түрүүшын кварталай туршада 3,070 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 3120 мянганда хүргөө. Апрель һарын даабари 103 процент дүүргэжэ шадаа. Байгша оной нэгэдэхи кварталай даабари амжалтатайгаар дүүргэжэ, КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаба.

А. КРИВОЙ.

ҮБДЭГСӨӨ НОГООН ДОЛГИЛХОЛ

Мал ажалай хүгжэлтэ үбһэ тэжээлһээ дулдыдадаг гэдэ бултанда мэдээжэ. Ушар иимэһээ манай колхоздо нуга сабшалан һайжаруулха тусхай лугомелиоративна бригада эмхидхэгдээ юм. Бригададамнай 18 трактор, уһа бүлэдэг 5 станци даалгагданхай. Мүнөө дээрээ 22 лугевед сабшалан дээрэ хүдэлмэреэ хэжэ байна. Уһа бүлэдэг бүхы 5 станцимнай үдэр һүнигүй хүдэлгэгдэнэ. Хормой, Бархан болон Харууһанай 500 шахуу гектар сабшалан ойрын үдэрнүүдтэ уһалагдажа дүүрэхэнь. Б. Б. Жамбалов, М. Э. Ринчинов, С. М. Бадмаев болон бусадай уһа бүлэдэг станцинууд һайнаар хүдэлнэ. Тэдэнэр нуга сабшалангуудаа һайн шанартайгаар уһална.

Үнинэй механизатор Цырен Бубеевич Раднаев манай бригадада ажалладаг юм. Тэрэ минеральна утэгжүүлгэ нуга сабшалан дээрэ зөөдэг. Мүнөө жэлдэ 1000 гектар сабшалан дээрэ минеральна утэгжүүлгэ зөөжэ гаргахань. Гектар бүридэнь дунда зэргээр гурбан центнер утэгжүүлгэ гаргагдаба. Тиихэдэ 1000 тонно нагшэбхэ зөөглөөд байна. Механизаторнууд Максим Аглеев, Соёл Задуев, Жаргал Пиртанов, Баир Цыремпилов, Николай Дамбаев болон бусад эрхим һайнаар ажаллана.

Гэхэтэй хамта Харлитай уһалууриин системэһээ 2160 гектар сабшалан уһалагдаха байна. Бидэнэр мүнөө жэлдэ нёлондонойхиһоо холо ехээр — бүхыдөө 70 мянган центнер үбһэ, бэлдэхэ хүсэлэнтэйбди. Уһалуури һайнаар хэжэ, утэгжүүлгэ зүбөөр оруулаад байбал, үбдэгсөө ногоон долгилхол байха.

Б.-М. ГАРМАЕВ,
Баргажанай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой лугомелиоративна бригадын бригадир.

МАЛШАДАЙ МҮРЫСӨӨН ЭРШЭДЭНЭ

Мүнөө жэл манай совхоздо малай үбэлжэлгэ хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар үнгэржэ байна. Урда жэлнүүдтэй сасуулан харахада, энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ һүн ехээр һаагдаа, малай шэгнүүр нилээд нэмээ, түл олоор абтаа. Малай гарзашье бага болоо. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүлшын гурбан һарые амжалтатайгаар түгэсхэжэ, байгша ондо мүн лэ һайн үрэ дүн түйлаабди. Тодорхойлон хэлэбэл, гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб 209 процент, һү — 104 процент дүүргээбди.

Эдэ бүхы амжалтада малшадай дунда үргэнөөр дэлгэрһэн социалис мүрысөөн ехэ нүлөө үзүүлээ. Манай ажахыда һүүлэй үедэ энээндэ горитой анхарал хандуулагдадаг болонхой. Мүрысөөе дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ совхозой партком болон дирекци, профком болон комсомолой комитет ехэхэн үүргэ дүүргэдэг байна. Урдань социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнэй дүнгүүдые гаргаха, илагшадые урмашуулха ябадалда хайша хэрэгээр хандадаг байгаабди. Эндэһээ түсэбшье дүүрэдэггүй байһан aаб даа.

Нёлондо үбэлжэлгын урдатаа малшад социалис уялгануудые абажа, коллектив бүхэнэй үйлэдбэриин суглаанууд дээрэ баталагдаа һэн.

Тус уялгануудай ёһоор, үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һараһаа байгша оной май хүрэтэр совхозоороо бүхыдөө 9300 центнер һү һаажа, 7800 центнерыень гүрэндэ худалдаха, тэрэнэйнгээ 91 процентыень нэгэдэхи сортоор тоһоной заводто тушааха, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 800 килограмм һү һааха, бүхы дээрээ 990 тугал, 500 центнер нэмэлтэ шэгнүүр абаха, нэгэшье толгой мал гарзада оруулхагүй, бии байгаа тэжээлээ заатагүй бүйлүүлан малдаа үгэхэ зорилго урдаа табяа һэмди. Мүнөө малай үбэлжэлгын зургаан һарын дүнгүүдые хараад үзэхэдэ, хэлэһэн үгэдөө найдамтай хүрэжэ шадаха байнабди.

Социалис мүрысөө улам эршэтэйгээр дэлгэрүүлхын тула тэрэнэй дүримүүдые тон анхаралтайгаар хаража үзөөбди. Дүнгүүдынь һара, квартал бүхэндэ гаргагдана. Харин һаалишадай дунда арба хоноод лэ согсологдоно.

Илагшадта тус дүримэй ёһоор дамжуулгын Улаан туг болон вымпелнүүд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдадаг. Энээнһээ гадна МТФ, СТФ болон ОТФ бүхэндэ «Сахилгаанууд», «Дайшалхы хуудаһанууд» саг соогоо гаргагдана. Тэдэниие шадаал һаа, хожомдуулхагүй гэжэ оролдодогбди. Совхозой түб һууринда түрүү малшадай хүндэлэлдэ Ажалай алдар солын туг үргэгдэдэг.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй гурбан һара соо совхозой һаалиин 6 фермын дунда түбэй фермын (даагшань Д. Шагдаева) һаалишад түрүүлжэ гараба. Тус коллектив энэ хугасаа соо үнеэн бүриһөө 546 килограмм һү һаагаа. Фермын түрүү һаалишад Д. Д. Хапхаранов жэлэй эхинһээ үнеэн бүриһөө 1284 килограмм һү һаагаад байна. Мүн урдань хожомдогшодой тоодо ябаһан Загтадай, Охор-Шэбэрэй, Харбяангуудай болон Нугын һү һаалиин фермэнүүд урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд ехэ һү үйлэдбэрилөө.

Һаалишадһаа гадуур гахайшад Е. П. Замбулаева, Л. И. Тонтоева, үхэршэн А. Ж. Хальчаев, адуушан С. Г. Отбоев, хонишон С. Боблоев болон бусад мүн лэ ажалдаа үндэр дүнгүүдые түйлана. Эдэнэр һарын болон кварталай дүнгүүдээр дамжуулгын улаан вымпелнүүд болон үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртэһэн байна.

Саашадаа социалис мүрысөөндэ бүри ехэ анхарал хандуулхабди. Тэрэнэй ямар удха шанартайе партиин XXVI съезд дээрэ хэһэн тоосоото элидхэл доторoo КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев тогтон хэлээ һэн. Тэрээнһээ бидэ үндэһэлэн, социалис мүрысөө улам эршэтэйгээр дэлгэрүүлжэ, тэрэнэй ашаар түсэб болон уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ байһанаа мэдүүлнэбди.

В. СЫРЕНОВ.
Түнхэнэй районой Саянай совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ.

Улаан-Үдын М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна деподо гушан жэлэй хугасаа соо 5-дахи разрядай токареор Михаил Дмитриевич Павлинский хүдэлдэг юм. Тэрэ халаанайнгаа даабари 150—160 процентээр дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Д. Павлинский.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭРХИМЛЭЖЭ ЯБАҺААР

Оньһожоруулагдамал 137-дохи колонныи хүдэлмэришэд Хойто-Байгалда түмэр харгы бариха хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулалсаһан юм. Колонныи жолоошод олон мянган кубометр хайр шорой зөөжэ, түмэр замай далан барилсаа. Эрхим шанартайгаар барилга хэжэ, даабаряа үлүүлхэ хэрэгтэ булта хүдэлмэришэд хаба шадалаа зорюулна.

Арбадахи табан жэлэй даабари 4 жэл 5 һарын туршада дүүргэһэн тус коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари мүн лэ болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэжэ, үндэр бүтээсэ түйлана. Энэ жэлэй түрүүшын кварталай даабариһаа гадуур 118 мянган түхэригэй барилга хээ. Апрель һарын түсэб 125 процент дүүргэжэ, амжалтаяа улам арьбадхаба.

П. ЛОСЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

МОДОШОДОЙ ЭРМЭЛЗЭЛ

Баргажанай леспромхозой Гусихын пунктын коллектив партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэһэн хараа зорилготойгоор ажаллажа, жэлэй эхинһээ һайн үрэ дүнгүүдые түйлана. Байгша оной нэгэдэхи кварталай даабариһаа гадуур 7200 кубометр модо бэлэдхэжэ, «Забайкаллес» нэгэдэлэй, профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаа бэлэй. Апрель һарын даабари 29,6 процентээр үлүүлэн дүүргээ гэхэ гү, али түсэбһөө гадуур 4000 кубометр эрхим шанартай модо гүрэндэ тушаагаа.

• • •

«Гээгдэгшэдгүйгөөр модо бэлэдхэхэ гэһэн мүрысөөндэ» Хориин леспромхозой хүдэлмэришэд хабаадалсажа, үндэр бүтээсэ түйлана. Н. Л. Баталовай хүтэлбэрилдэг Тужинкын лесопунктын коллектив эрхим түрүү ажалаараа онсо шалгарна. Эдэнэр нэгэдэхи кварталай даабариһаа гадуур 3000 кубометр модо бэлэдхэжэ, «Забайкаллес» нэгэдэлэй хоёрдохи шанда хүртөө.

• • •

М. А. Заруцкаягай хүтэлбэрилдэг участогай хүдэлмэришэд 1980 ондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ элэбхитэйгээр хабаадажа, даабаряа болзорһоонь урид дүүргээ бэлэй. Эдэнэр вагонуудта модо тээхэ даабаряа хододоо үлүүлжэ, байдагаараа «Забайкаллес» нэгэдэлэй Байкальскын модоной баазын коллектив дотор мэдээжэ болоһон байха юм. СССР-эй Ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин министерство, профсоюзай ЦК энэ түйлалтануудыень үндэрөөр сэгнэжэ, министерствын «Эрхимэй эрхим участок» гэһэн нэрэ соло олгоо.

Манай корр.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

РЕСПУБЛИКЫН ХЭБЛЭЛЭЙ, РАДИО БОЛОН ТЕЛЕВИДЕНИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ «БУРЯАДАЙ АССР-эй СОЁЛОЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Соёл культурын талаар габьяатай байһанайнь түлөө «Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Гармаев Доржи Дымпиловичтэ — «Правда Бурятии» газетын редакциин уран зурагша.

Гурьянов Павел Сергеевичтэ — Буряадай номой хэблэлэй уран зурагай талаар ахалагша редактор.

Дондогой Цырен-Дулма Цыреновнада — «Буряад үнэн» газетын редакциин таһагые даагша.

Климов Александр Павловичта — «Правда Бурятии» газетын редакциин таһагые даагша.

Румянцев Андрей Григорьевичто — Телевидени болон радио-дамжуулгын Буряадай АССР-эй гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.

Субанов Цырен Сыреторовичтэ — «Буряад үнэн» газетын редакциин таһагые даагша.

Хандажапов Мунко Хандажаповичта — Телевидени болон радио-дамжуулгын Буряадай АССР-эй гүрэнэй комитедэй телевидениин Улаан-Үдын студиин ахалагша редактор.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.
Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1981 оной майн 4.

ЖУРНАЛИСТНУУДТА ШАГНАЛ

Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной правлениин шиидхэбэреэр 1980 ондо хэблүүлһэн эрхим һайн хүдэлмэринүүдэйнь түлөө эдэ нүхэдтэ республикын Журналистнуудай холбооной Ярослав Гашегай нэрэмжэтэ шагнал олгогдобо:

1. Буерачный Эдуард Ивановичта — «Правда Бурятии» газетын редакциин таһагые даагшада, байгаалиие хамгаалха асуудалаар тус газетэдэ толилуулһан бүлэг материалнуудайнь түлөө;

2. Калашников Петр Фомичта — Буряадай номой хэблэлэй ахалагша редакторта, «Революцяар хатуужагшад, зоригжогшод» гэһэн юрэнхы гаршаг доро гараһан номуудые эмхидхэһэн, хэблэлдэ бэлэдхэһэнэйнь түлөө;

3. Николайчук Валерия Леонидовнада — Улаан-Үдын телестудиин пропагандын редакциин ахалагша редакторта, КПСС-эй XXVI съездэ зорюулагдаһан «Нүхэр хүдэлмэришэн» гэһэн телевизионно дамжуулгануудайнь түлөө.

СОВЕТ ЭРДЭМТЭДЭЙ ХАНДАЛГА

...на дайнай аюулые ...аа зайсуулан холо..., эдэнэртэ тохёолдо...һан аюулай хойшо...дые ойлгоходонь хү...туһалхын, тиин бүхы ...зоригоо, эрдэм мэдэ...хёон байгуулгын хэ...мүнөөнэй ба ерээдүйн ...ёһотой һайн ажа...хангаха арга олгоһон ...айдалые газар дэлхэй ...сахин хамгаалхын ту...ы юумэ хэхыень СССР-...уудай академиин ...ет А. П. Александровой түрүүтэй совет элитэ ...эрдэмтэд эрдэм на...бүхы хүдэлмэрилэгшэ...ялаба.

Буу зэбсэгүүдые, илангаяа ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга үргэн ехэ хэмжээнтэй боложо байна гэжэ «Дэлхэйн эрдэмтэдтэ» гэһэн хандалга дотор хэлэгдэнэ. Буу зэбсэгүүдые хуряаха тухай хөөрэлдөөнүүд һууриһаа хүдэлнэгүй гэхэ гү, али юрэнхы дээрэ зогсоогдошонхой. Гар табигдаһан договорнууд хүсэндөө ороногүй. Сэрэгэй аюулые бага болгоһон хэлсээнүүд болон үгээ ойлголсолгонуудые буруушаагшад олошорно, эдэниие бэелүүлгэ зорюута түбэг бэрхэшээлдэ оруулагдана.

Хэрбээ үйлэ хэрэгүүдэй саашадаашье ниимээр хүгжэхэ болоо һаань, 70-аад онуудта сухарюулагдажа эхилһэн сэрэг дайнай аюул урда урдынхиһаа бүри һүжэрхэдөө болохо байна. Ушарынь юуб гэхэдэ, юрэ гүрэнүүдэй хоорондохи дайн тухай бэшэ, харин бүхы хүн түрэлтэндэ түйлай ехэ аюул хойшолонгуудтай ядерна дайн тухай хэлсэхэ баатай болонобди.

Манай һанахада, тохёолдоһон байдал эб найрамдалай аша туһада эрдэмтэдэй бүри эршэмтэйгээр оролдолго гаргахыень эрилтэ табина гээд хандалга дотор тэмдэглэгдэнэ. Имагтал һүри һоёг буу зэбсэгүүд дээрэ эб найрамдал хангажа болохо ухаан болол бэшэ, харин хүсэн хэтын хэтэдэ түүхын хүгжэлтые хүтэлбэрилжэ шадаха гэжэ ойлгуулхые оролдогшодой һанал бодол хүн түрэлтэниие төөрюулхэ ёһогүй. Тиигэхэ болоо һаа, сарагдашагүй дайн дажарта һүгэдэжэ, һүйдхэлтэ ядерна дайнай эрмэг дээрэ хүрэжэ ерэхэ байнабди.

Хүн түрэлтэндэ милитаризмын үүдхэжэ байдаг харата хэрэгүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэхэ гээшэ эрдэмтэдэй, бүхы хүн зоной уялга болоно. Тиимэһээ «ядерна дайе зайсуулан сараха гээшэ шухала удха шанартай гэжэ ойлгуулан харуулжа шадаха, уласхоорондын нэрэ хүндэ ехэтэй комитедые» байгуулхэ тухай нүхэр Л. И. Брежневэй дурадхалые бидэ халуунаар дэмжэнэбди. Үзэл бодолһоо, социальна байдалһаа, үндэһэ яһанһаа, үнгэ шарайһаа илгаагүйгөөр, үнэхөөрөөшье, бүхы хүнүүдтэ шухала удха шанартай юумэн тухай эндэ хэлэгдэнэ. Энээниие хүн бүхэн ойлгохо, мэдэрхэ ёһотой, эндэ эрдэмтэд нүлөө ехэтэй үгээ хэлэхэ уялгатай.

(ТАСС).

Мал ажал — онсо шухала һалбари

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭХЭ ТУСХАЙ ҺАЛБАРИ

Горьковско областиин колхоз, совхозуудта тэжээл бэлэдхэлгэ тусхай һалбари болгон амяарлагдаа юм. Тиигэжэ таряашад тэжээл бэлэдхэлгэдэ һайнаар бэлдэхэ аргатай байгаа.

Областиин ажахынууд малай толгой бүхэндэ абахада 25 центнерһээ бага бэшэ тэжээлэй единицэ бэлдэхэ зэргэтэй гэжэ областиин хүдөө ажахын управлениин начальнигай орлогшо И. Серов ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэһэн байна. Бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл — үбһэ, силос, сенаж иимэ нөөсын үндэһэ һуури болохо юм. Тиихэлээ кукурузада онсо анхарал хандуулагдана. Область дотор кукуруза тон һайнаар ургадаг юм. Олохон ажахынууд гектар бүриһөө 450 центнер хүрэтэр кукурузын ногоон набша намаа суглуулдаг. Мүнөө жэл бүхы кукурузые эртэ тариха гэжэ шиидэнхэй. Колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэдэй эрилтын ёһоор кукурузын талмай үргэдхэгдөө.

Белогоор баян тэжээл ехээр абадаг болохын тула эндэхи байгаалиин уларилые хараадаа абан, нэгэ жэлэй ногоонтой хамта вико-обёосой холисые ехээр тариха, оорооһото-бобово ургамалнуудай таряалангые үргэдхэхэ болоно. Тиигэжэ шанарай талаар шэнэ холын хараатай алхам хэгдээ гээшэ. Горьковско областьдо викэ болон горохой өөһэдын үрэһэтэй байгаагүй юм. «Севпром» гэжэ трест бүридхэгдэжэ дүүрэхэеэ байна. Үрэһэ хурэнгэ ургуулжа шададаг ажахынууд тэрэнэй бүридэлдэ оруулагдаа. Энээнһээ хойшо үрэһэ хүрэнгэ үйлэдбэрилгэ тэдэнэй гол зорилго болохо юм. Тиин мүнөө оорооһото-бобово ургамалнуудай талмай областиин оорооһоной бүхы талмайн дүрбэнһөө үлүүтэй процент болодог һаань, табан жэлэй эсэс тээшэ тэрэнэй талмай бүри ехэ болохо юм. Мүнөө жэл түрүүшынхеэ областиин полинууд дээрэ белогоор баян рапс таригдаха байна. Түрүү ажахынууд мянга гаран гектар талмайда тэрэниие тарихаар хараална.

Ковернинскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо И. Замятинай толгойлдог коллектив мэтэ тусхай шэглэлтэй түрүү бригадануудай дүй дүршэлые ажахынууд халан абана. Нёлондо механизаторнууд тэжээлэй һайн ургаса суглуулаад, фермэнүүдтэ зөөһэн байгаа. Харин үбэлдөө малда эдюулэгдэхэ тэжээл бүйлүүлдаг һэн. Ажахын тоосоон, эсэсэй эрхим үрэ дүнгүүдые түйлаха гэһэн хүсэл иимэ хэшээлтэй ажалайнь нүхэсэл болоно бшуу.

Ажал хүдэлмэреэ иимэ аргаар эмхидхэлгын булюу һайн талые бүхы хүнүүд сэгнээ юм. Мүнөө жэлһээ областиин бүхы колхоз, совхозуудта тусхай шэглэлтэй коллективүүд тэжээл бэлэдхэдэг болохо.

В. ИОНОВ.
Горький.

КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

БУЛТАНАЙ ХАБААДАХА ХЭРЭГ

«Совет общество — ажалша зоной общество мүн. Хүнэй ажалые улам бүри бүтээсэтэй болгохоһоо гадна, тэрэниие улам бүри удха шанар һайнтай, һонирхолтой, зохёохы шанартай болгохын тула парти болон гүрэн ехэ хүсэлэл оролдолгоёо гаргадаг байһан ба гаргажашье байна», — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев партиин XXVI съезд дээрэ элидхэл хэхэдээ онсо тэмдэглээ бэлэй. Нээрээшье, манай түрэл Коммунис парти хүн зоной ажал хэрэг тушаа ехэ анхарал хандуулжа байдаг гээшэ. Хүдэлмэришэд эдэ бүгэдые һайн ойлгоно. Тиимэһээл үнэн сэхээр, оролдосотой бэрхээр ажаллажа, даабаряа хододоо үлүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрые, хүдэлмэриин шанарые эрид дээшэлүүлхэ гэжэ эрмэлзэдэг шуу.

Минии хүдэлдэг барилгахабсаралгын 575-дахи поездын хүдэлмэришэд ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, бага гаргашатайгаар, түргэнөөр барилга хэхэ гэһэн хараа зорилготойгоор мүрысэнэ. Бидэ арбадахи табан жэлэй туршада 111 миллион түхэригэй барилга хэжэ, даабаряа болзорһоонь урид дүүргээ һэмди. Хойто-Байгалда Северобайкальск городой һуури табижа, байрын гэрнүүдые, сад-ясли, столово, магазинуудые бодхоогоо бди. Тиихэдэ уһан замай Нижнеангарск, Курлы, Култук портнууд, Северобайкальскын нефтебаза ашаглалгада тушаагдаа. Манай поездын коллектив үнгэрһэн табан жэлдэ муу бэшэ үрэ дүн туйлаа. Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ бүри шангаар ажаллажа, БАМ-ай барилгые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсаха болонобди.

Поездымнай хүдэлмэришэд ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, социалис мүрысөө үргэн дэлисэтэйгээр эмхидхэхэ, түрүү онол арга үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ гол шухала анхарал хандуулна. Хүдэлмэришэд мэргэжэл шадабаряа улам нарижуулан, хаба шадалаа сүм ажал хэрэгтээ зорюулдаг байха юм. Манай коллектив дотор ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, эрхим түрүү хүдэлмэришэд олон. Социалис Ажалай Герой коммунист А. Л. Мудров урдаа хараха хүнүүдэймнай нэгэниинь мүн болоно. Коммунист, түрүү хүдэлмэришэн И. Л. Халзанов арбадахи табан жэлэй дүнгөөр Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа бэлэй. Залуу коммунист А. В. Тимощик «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордендо хүртэжэ урмашаба.

Үнэн сэхээр, оролдосотой бэрхээр ажаллаһан хүнүүдэй ажал хэрэгые манай парти болон правительство үндэрөөр сэгнэжэ, дээдын хайра шагнал — орден, медальнуудые барюулдаг, нэрэ солыень суурхуулан магтадаг байха юм. Буряадай участогай барилгашад, тэрэ тоодо манай 575-дахи поездын хүдэлмэришэд партиин XXVI съездын материалнуудые ехэл анхаралтайгаар шудалжа, шэнэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн хараа зорилготойгоор барилга хэжэ байна.

Бидэ Северобайкальск городто байрын гэрнүүдые, соёлой, саад ба яслиин, һургуулиин, больницын корпусуудые, промышленна объектнүүдые бодхоогообди, бодхоохошьебди. Шэнэ табан жэлдэ бидэнэй хэхэ юумэн тон ехэ. Северобайкальск городые үргэдхэн барилсажа, Байгалай хойто эрьедэ гоё һайхан, мүнөө үеын эрилтэдэ түгэс харюусамаар гэрнүүдые барихаар эрид шиидэнхэйбди. Хүдэлмэришэднай хаба шадалаа гамнангүйгөөр ажаллана. Бидэ үсөөн хүнтэйгөөр, эрхим шанартайгаар барилга хэжэ, даабаряа холо үлүүлхэ гэһэн уряа доро мүрысэнэбди.

Бага гаргашатайгаар, түргэнөөр барилга хэжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэхын тула бидэ юу хэхэ ёһотой гээшэбибди? Ажалдаа тон харюусалгатайгаар, коммунис ёһоор хандаха шухала. Шэнэ онол арга, оньһон техникэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын тула тэмсэхэ. Бригадануудай коллективүүд дотор партиин бүлэгүүдые эмхидхэхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай гэжэ һанагшаб. Партийна бүлэг ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, хүдэлмэришэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэдэг.

Би табадахи жэлээ барилгашадай бригадые хүтэлөөрилнэб. Бригадымнай коллектив 22 хүнһөө бүридэнэ. Эдэнэр арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэжэ, хүдэлмэриин минута бүхэниие ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ гэжэ эрмэлзэдэг юм. Энэнь ехэл һайн гэжэ һанагшаб. Манай коллектив дотор 5 коммунист бии. Эдэнэй үүсхэлээр партийна бүлэг эмхидхээ бэлэйбди. Залуу коммунист А. Е. Бабинин энэ бүлэгые толгойлжо, ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэмнай ехэ туһа хүргэдэг. Тон харюусалгатай участогууд дээрэ коммунистнууд лэ ажаллана.

Манай бригадын коллектив һүүлэй жэлнүүдтэ Северобайкальск городто нилээд ехэ барилга хэһэн байха. Байрын гэрнүүдые, больницын, столово болон магазинуудай корпусуудые бодхоогообди. Картинна галерейн байшан бариха гэһэн тон харюусалгатай даабари абаа бэлэйбди. Коммунист А. Е. Бабининай хүтэлбэрилдэг партийна бүлэгэй гэшүүд барилгын материал, зэр зэмсэг саг болзортонь асаруулха, ажалаа зүбөөр, һайнаар эмхидхэхэ талаар эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулаа. Энээнэй ашаар лэ бидэ картинна галерейн байшан нэгэ һараар урид эрхим шанартайгаар ашаглалгада тушаагаа бэлэйбди. Бригадымнай коллектив 161-дэхи сериин гэрнүүдые гурбан һарын туршада дүүргэхэ аад, хоёр һарын туршада дүүргэжэ, үндэр бүтээсэ туйладаг болонхой.

Коммунистнуудай ажал хэрэгтэ үнэн сэхээр, тон харюусалгатайгаар хандаһан дээрэһээ манай бригадын хүдэлмэришэд даабарла үлүүлнэ гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Бидэ арбадахи табан жэлэй даабариие 4 жэл 6 һарын туршада дүүргээ һэмди. Шэнэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэб мүн лэ болзорһоонь урид дүүргэжэ, бүхы объектнүүдые хараалагдаһан болзортонь, эрхим сэгнэлтэтэйгээр ашаглалгада тушаахаар эрид шиидэнхэйбди. Партийна бүлэгэймнай гэшүүд удаан болзорой түсэб зохёонхой. Хүдэлмэришэдэйнгөө дунда ойлгуулалжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон эдэбхитэйгээр ябуулна. Бидэ табан үдэрэй хүдэлмэри дүрбэн үдэрэй туршада дүүргэхын түлөө тэмсэнэбди. Партийна бүлэгэймнай гэшүүд бултадаа түрүү ажалай жэшээ харуулан шангаханаар хүдэлнэ.

Поездымнай коллектив 16 бригадын коллективһээ бүридэнэ. Ямар бригадада партийна бүлэгүүд эмхидхэгдэнхэйб, тэндэл амжалта туйлагдажа, барилгын материал арьбалагдана, хүдэлмэриин шанар эридээр һайжаруулагдана. Энэ олондо мэдээжэ болонхой. Партиин XXVI съездын хараалһан даабари бэелүүлхын тула бидэ арга боломжонуудаа шадамар бэрхээр хэрэглэжэ, харюусалгаяа дээшэлүүлхэ болонобди. Минии һанахада бригада бүхэндэ партийна бүлэг эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиигэбэл хүдэлмэришэд улам эдэбхитэйгээр ажаллажа, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха һэн.

Үйлэдбэриин ашаг үрые, хүдэлмэриин шанар һайжаруулжа, барилга түргэнөөр, эрхим шанартайгаар хэжэ, байгша ондо хараалагдаһан бүхы объектнүүдые саг болзортонь ашаглалгада тушааха гэһэн мүрысөөндэ манай барилга-хабсаралгын 575-дахи поездын хүдэлмэришэд тэрэ тоодо минии хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд хам оролсоод, үдэр хоногой ошохо тума ажалайнгаа эршые шангалхана. Хүдэлмэришэн бүхэн хаба шадалаа сүм ажал хэрэгтээ зорюулжа, амжалтаяа арьбадхана. Энээнэй гэршэ, поездымнай коллектив дүрбэн һарын даабариһаа гадуур 500 гаран мянган түхэригэй барилга хэжэ, үшөөл һайн үрэ дүн туйлахаар зоригжонхой.

С. ДОННИК,
барилга-хабсаралгын 575-дахи поездын бригадир.

Валерий Федорович Крыловые Сэлэнгын совхозойхид алтан гартай хүн гэжэ тон зүб нэрлэдэг. Энэ нүхэрнай олон мэргэжэлтэй юм. Хэрэгтэй болоо һаань, газо-гагнууршан, электригшье болоод байха. Байгша ондо Валерий Федорович илангаяа дэбжэлтэтэйгээр хүдэлжэ гараа. Хэжэнгын совхозой механизаторнуудай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, Сэлэнгын совхозой трактористнууд, комбайнернууд энэ үбэлдөө эрхэмтэйгээр хүдэлһэн байна. Валерий Федорович механизаторнуудай ажалда ехэ туһа нүлөө үзүүлээ. Тэрэнэйнгээ түлөө совхозой дирекциин зүгһөө оло дахин Хүндэлэлэй грамота, шагнал хайрада хүртөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Ф. Крылов ажал дээрээ.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

«РСФСР-эй ГЭР БАЙРЫН-КОММУНАЛЬНА АЖАХЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Гэр байрын-коммунальна ажахын талаар габьяатай байһанайнь түлөө иимэ хүнүүдтэ **«РСФСР-эй гэр байрын-коммунальна ажахын габьяата хүдэлмэрилэгшэ»** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Бессонова Лидия Васильевнада — «Горспецдорстрой» трестын харгы барилгын ба болбосон түхэлтэй болголгын управлениин асфальтаар хушагшадай бригадир, Мариин АССР.

Лагерева Агнисья Терентьевнада — Буряадай АССР-эй арадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй коммунальна ажахын управлениин водопроводно-канализационно ажахын үйлэдбэриин управлениин оператор.

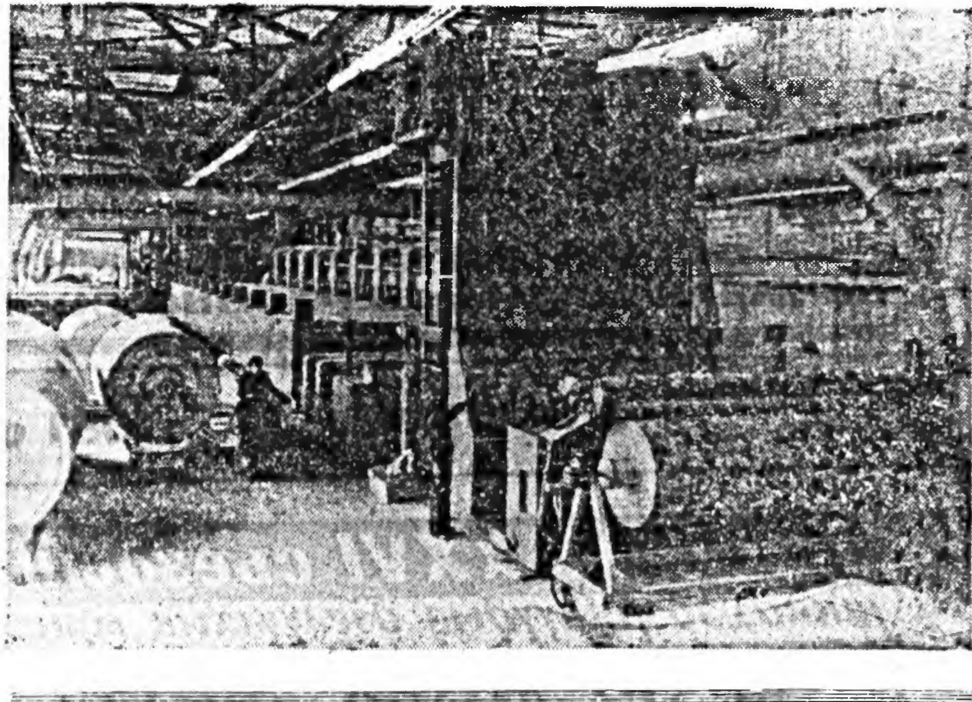
Микулицкий Борис Евгеньевичтэ — Буряадай АССР-эй арадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй коммунальна ажахын управлениин автотранспортна ажахын мастерскойнуудай начальник.

Покровская Зинаида Владимировнада — «Байгал» гэжэ гостиницын нэгэдэлэй горнично, Буряадай АССР.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ЯСНОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1981 оной апрелиин 27.

Совет орон дотор

ТАМБОВ. Областиин мал шахан таргалуулдаг ажахынуудай коллективүүдэй түлөөлэгшэдэй уулзалга дээрэ үнгэрһэн кварталай хүдэлмэриин дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тамбовско районой комплексын ажалшад шахан таргалуулгада байһан бүруунуудай шэгнүүрые сүүдхэдээ килограмм шахуугаар
нэмээжэ, эрхим дүн ту-
һан байна. Оператор И.
лянский социалис мүр-
дэ түрүү һуури эзэлбэ,
рэнэй харууһалдаг бү-
нуудай шэгнүүр сүү-
1124 граммаар нэмэгд-
Мал шахан таргал-
тэрэл комплексын хүдэл-
лэгшэд мүнөө жэл
тонно мяха үйлэдб-
уялга абанхай.

ХАБАРОВСК. Хабар-
районой һү һаалиин
фермэнүүд һайн үүлтэрэй
ра.эрээн үнеэдээр бүри
дэнхэй. Эндэхи һаал-
жэлдээ үнеэн бүриһөө
мянган килограмм хү-
һү һаадаг болонхой. Х-
КПСС-эй XXVI съезды
легат. «Красноречен-
совхозой түрүү һаа-
Е. Крутова хизаар
эгээл түрүүлэн үнеэн
һөө 5000 килограмм һү
һан байна. (ТАСС).

ТАДЖИГАЙ ССР. Ленинэй нэрэмжэтэ Кайраккумска хибэс нэхэдэг үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллектив КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар зоригжоод, байгша оной нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үнгэ олгодог цех дотор. Эндэ үдэр бүри 10 мянган дүрбэлжэн метр хибэс гаргагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

ШАЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛАА

БҮЛҮҮР СТАНЦИНУУД ХҮДЭЛГЭГДЭНЭГҮЙ

Март һарын тэнгээр эртын хабар айлшалан ерэжэ, гол горхонууд харьялан урдаба. Һайрамай уһаар нуга сабшалангаа уһалха хаһые алдахагүй гэжэ Жаргалантын, Загастайн, Ноёхоной луговодууд оролдосотойгоор хүдэлжэ байна. Мүн лэ Кировэй нэрэмжэтэ совхоздо ургаса дээшэлүүлхэ ажал урагшатайгаар ябуулагдана. Уһалууриин системэнүүд хаа хаанагүй бэлэн болонхой.

Халима дүүрэн уһатай ханаабай эрье зубшан ябажа, Жаргалантын луговодуудай хүдэлмэритэй танилсабабди.

Зүүн-Тохойдохи участок. Сабшалан дээрэ ехэл хүлгөөтэй. Тус ажахын луговод Г. Б. Банзаровай ударидадаг мелиоративна отрядай хүдэлмэрилэгшэд тракторна баллуураар шэбхээ тараажа байба. Жэлэй эхинһээ Тельманэй нэрэмжэтэ совхоздо 5600 тонно наг шэбхэ сабшалан, тарялан дээрэ гаргагдаа. 700 гектар газарта минеральна үтэгжүүлгэнүүд тараагдаа.

Тарялан болон нуга сабшалангай үрэжэлые эрид һайжаруулха хүдэлмэри һүүлэй хоёр жэлэй туршада һайнаар ябуулагдажа байна гэжэ тэмдэглэхэдэ болоно. Урдань ургаса тушаа шангахан хөөрэлдөөнэй болоходо, энэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд ходо зэмэлэгдэдэг бэлэй. Ушарынь юуб гэхэдэ, сабшалангай ехэнхи хубинь эзэгүй байһан юм. Тиигээдшье үтэгжүүлгэ гаргаха, газараа уһалха ажал хайша хэрэгээр хэгдэдэг байгаа. Харин совхозой директорээр В. Г. Жалсановые томилһонһоонь хойшо сабшалан, тарялан дээрэхи хүдэлмэри эрид һайжаржа, участок бүхэн өөрын эзэтэй, хүн бүхэн хубиин харюусалгата даабаритай болгогдоо һэн. Эндэһээ газарай үрэжэл эрид дээшэлжэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, урзанда совхоз оройдоо 18 мянган центнер үбһэ хурааһан һаа, харин нёдондо ган гасуур жэлдэ 27 мянган центнер үбһэ абаһан байна.

— Мүнөө жэл 30 мянган центнерһээ бага бэшэ үбһэ хурааха зорилготойбди, — гэжэ совхозой директор Владимир Гончикович мэдүүлнэ. — Луговодуудай 12 звено жэлэй дүрбэн сагта хүдэлгэгдэнэ. Сабшалангаа шанартайгаар харууһалхынь тула участогуудыень бага багаар хубаарилаабди. Нэгэ хүнэй дунда зэргээр 50 гектар сабшалан даалгагданхай. Мүнөө жэл нуга сабшалангаа 20 километртэ хорёолообди. Зарим луговодуудта тракторнуудые үгэнхэйбди.

Үнэхөөрөөшье, луговодуудай ажалда анхарал ехээр хандуулагдадаг болоо. Тэдэнэй ажалай түлбэри яһала дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, гектар бүриһөө нёдондо 25 центнер үбһэ ургуулһан Г. Д. Аюшеев салинһаа гадуур 600-гаад түхэриг абаһан байна. Энэ ажалда залуушуул олоороо хүдэлдэг болонхой. Мүнөө Б. Дондуков, Ю. Аюшеев болон бусад луговодоор хүдэлжэ эхилэнхэй.

Тельманэй нэрэмжэтэ совхоз һайрамай уһаар нилээд ехэ газар уһалжа байгаашье һаа, бүлүүр станцинуудаа хүдэлгэхэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулнагүй. Бүлүүр 6 станциин хоёрынь лэ һүтэйдэ ябуулагдана. Станцинуудые хүдэлгэхэ звеное даагша Н. Очиров ажалаа эмхидхэжэ шадаагүй.

Сэлэнгэдэ жэлһээ жэлдэ газараа уһалха түхеэрэлгэнүүдые олоор абана. Хэрбээ, табан жэлэй саада тээ бүлүүр 16 станцитай байгаа һаа, мүнөө аяар 59 түхеэрэлгэтэй болонхой. Районой зарим ажахынууд бүлүүр станцинуулаа үбэлдөөшье хүдэлгэдэг юм. Жэшээлхэдэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой луговод Д-Е. Ц. Бадмаев Гурбалжан гэжэ аралай сабшалан дээрэ бүлүүр 3 станци хүдэлгэнэ. Тиихэдэ, Сэлэнгын совхозой кукурузашан Ю. М. Запарин зуугаад гектар газараа нэгэ дахин уһалаа.

Олонхи колхоз, совхозууд бүлүүр станцинуудаа ехэ муугаар ашаглана. Мүнөө табин юһэнэй оройдоол 23-ниинь хүдэлгэгдэжэ байна.

— Магад уһалууриин системэнүүд бэлэн бэшэ юм гү, али Сэлэнгэ, Сүхэ, Химнэ, Хёлго, Бухэн, Оронго, Баянгол болон нуур, тооромууд уһаар бага болошоо гээшэ аал? — гэжэ районой уһалууриин системэнүүдэй управлениин начальник Ж. Б. Санжановта хандабабди.

— Сэлэнгын район уһаар лэ элбэг ха юм. Манай түхеэрэлгэнүүдшье хэрэглэгдэхээр бэлэн болонхой. Зүгөөр, «Эрдэм», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд, «Бестужевский» совхоз газараа уһалха сагай ерээд байхада, бүлүүр станци болон уһа сасадаг түхеэрэлгэнүүдээ хүсэд заһабарилаагүй байшоо. Түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлмэрилжэ байха үедэнь техническэ талаар мууса харууһалга хэнэ. Энэ сүлөөгүй үедэ «Эрдэм» колхоздо бү...
8 станциин оройдоол хоё...
хүдэлгэгдэнэ. Тиихэдэ К...
Марксын нэрэмжэтэ колхо...
бүхыдөө наяад гектар ...
уһалагдаад байна. Ондоо...
хэлэбэл, тэдэниис хүдэ...
асуудалда зарим ажахы...
тэлбэрилэгшэд анхара...
хандуулнагүй, — гэжэ ...
харюусаба.

«Хабарай үдэр жэлые жэдэг» гэжэ дэмы хэлэ...
гүй байха. Сэлэнгын олон...
ажахынууд һайрамай ...
тогтооход ажал һа...
ябуулнагүй. Тельманэй ...
рэмжэтэ совхоз Ленинэй ...
рэмжэтэ колхоз хоёрой ...
водууд хамта дээрээ 700 ...
ран гектар сабшалан һа...
маар уһалаад байхада, ...
ажахынууд оройдоол ...
гаад гектар газараа уһа...
лаа.

Эндэһээ элэ дутагда...
даа һалын үдэрнүүдтэ ...
усадхажа, бүхы бүлүүр ст...
цинуудаа, уһа сасадаг тү...
рэлгэнүүдээ хүдэлгэхэ ...
шууд хэмжээн абтахаар ...
лоо гэжэ һанагдана.

Ч. ГОМБОИН,
Я. НИКОЛАЕВ,
«Правда Бурятии» газетын корреспондентнүүд,
Н. НАМСАРАЕВ,
манай корр.

ШАЛГАЛТА БАРИБА

Хабарай тарилгын хүдэлмэри түлэгтөө оробо. Энэ харюусалгатай хаһын амжалта механизаторнуудай хүдэлмэриһөө, тэдэнэй оролдосоһоо ехэнхидээ дулдыдадаг гээшэ. Манай районой ажахынуудай механизаторнууд үнгэрэгшэ үбэл трактор, машинануудаа заһабарилхынгаа хажуугаар курсада ябажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлээ һэн.

Эндэ һаяхан тарялан дээрэхи хүдэлмэриин эхилхын урда тээхэнэ районой 778 механизатор шалгалта бариба. Тэдэнэй 41-ниинь нэгэдэхи, 65 хүн хоёрдохи, 12 хүн гурбадахи классай механизаторай үнэмшэлгэнүүдые абаба. Энээнһээ гадна 321 хүн нэгэдэхи, 112 хүн хоёрдохи, 208 хүн гурбадахи классай механизаторнууд байһанаа шалгалта дээрэ баталһан байна. Байгша оной хабарай тарилгада бүхыдөө 813 механизатор хабаадаха юм.

Манай районд 1979 оной намарһаа хойшо механизаторнуудые хоёр долоон хоногой туршада Хонгор-Улын аршаанда амаруулдаг, тэндэ мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг курсада һургадаг болонхой. Үнгэрэгшэ үбэл тэндэ районой табан ажахын 138 механизатор ээлжээгээр эльгээгдэжэ, һураһан байна.

Энэ аршаанда ерэһэн механизаторнууд ажахынгаа хүсөөр түлөөһэгүйгөөр амардаг юм. Түсхай зохёогдоһон программын ёһоор, тэдэнэр үдэр бүхэндэ зургаан часай хэшээл гаража, трактор болон машинануудые, хүдөө ажахын ургамалнуудые ургуулха технологи шудалдаг байна. Энээнһээ гадна машинно-тракторна паркын техническэ хангалга, социалис хүдөө ажахын экономикын үндэһэ һуури, трактор, машинын харгыгаар ябаха дүрим үзэдэг юм.

Хэшээлнүүдые ажахынуудай эхамад инженернүүд болон агрономууд, манай хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэд үнгэргэдэг. Тэдэнэр хэшээлнүүдтээ нарин нягтаар бэлдэдэг, элдэб схемэнүүдые олоор хэрэглэдэг байна.

Шалгалта гараһан, мэргэжэлээ дээшэлүүлһэн механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хамсыгаа шуун оробо. Апрелиин 25-һаа зарим ажахынуудһай тарилгаяа хэжэ эхилэнхэй.

А. ЗВЕРЕВ.
Түнхэнэй райгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахамад инженер.

МЭРГЭЖЭЛТЫН ЗҮБШЭЛ

ТҮРҮҮ АРГА ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭБЭЛ...

КПСС-эй түүхэтэ XXVI съезд дээрэ тоосоото элидхэл хэһэн партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев оронойнгоо агропромышленна комплексын саашанхи хүгжэлтын гол замуудые онсо тодорхойгоор заагаа һэн. Эндэ газарай үрэжэл һайжаруулһанай ашаар ороохо тариянай, тэжээлэй ургамалнуудай ургасые урид дээшэлүүлжэ, эдеэ хоолой шухала продуктнуудые элбэгжүүлхэ гэһэн зайлуулашагүй зорилго хараалагдаа гээшэ. Энэ тон зүб. Газарай үрэжэл һайжаруулжа, ороохото болон тэжээлэй ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ ба тарилгыень үргэдхэжэ, шанарыень һайжаруулха гэбэл, нэн түрүүлэн хүдөө ажахынгаа үйлэдбэридэ эрдэмэй туйлалтануудые, түрүүшүүлэй онол арга, дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ зэргэтэй. Тиимэһээ бидэ барагдашагүй баялигайнгаа эхин болохо газараа, тэрэнэй үрэжэлтэ хүрьһыень улам һайжаруулжа, хамгаалжа, ашаг шэмыень бүри арьбадхажа байха нангин уялгатай байһанаа мартаха ёһогүйбди.

Республикымнай хойто районуудай нэгэн болохо Хурамхаанай районой колхоз, совхозуудай тарялан гол түлэб Хүнтэйдэ нэмжынхэй. Хоёр хадын хоорондуур, Баргажанай голой урдуур захагүй мэтэ хабтайһан Хүнтэйн тарялан дүшөөд, табяад, жараад онуудта үрэжэлөөрөө нээрээшье баян байһан юм. Тэрэ үедэ энэ газараа морин плугаар, түрүүшын ХТЗ, ЧТЗ, НАТИ, ДТ-54 түхэлэй тракторнуудаар, юрын лэ техникээр элдүүрилжэ, тарилга хэдэг байһан гээшэ.

Ажахынууд абаһаар Хүнтэйнгөө үрэжэлтэй участогуудые элдүүрилдэг байһан юм. Тиимэһээ үрэжэлөөрөө бирагүй, элһэлиг хүрьһэтэй газарынь хахалагдангүй орхигдожо, бэлшээридэ хэрэглэгдэдэг байгаа. Ажахынууд жэл бүри ороохо тарья, тэжээл абажа, адууһа малаа яһала һайнаар ондо оруулдаг һэн. Зарим хура бороотой жэлдэ гансашье үрэһэ хүрэнгээ хүсэдөөр хаажа, малай тэжээлдэ хэрэглэхээр тарья нөөсэлдэг бэшэ, мүн гүрэндэшье горитойгоор тушаадаг бэлэй. Тээд мүнөө Хүнтэйн тарялангай үрэжэлынь муудаһаар муудажа, һүүлэй далаад онуудта ургасань эрид доошолхоһоо гадна, илангаяа хабартаа һалхинда үлеэгдэжэ, хуа тооһондо дарагдадаг болоо. Энэ ямар ушарһаа гээшэб? Магад сагаймнай уларил иигэжэ эрид хубилшоо гү — гэһэн асуудал мүнөө хүн бүхэн табидаг болонхой. Үнэн дээрээ 1978—1979 онуудта һая наашадаашье үзэгдөөгүй ган гасуур болоо юм. Эдэ жэлнүүдтэ Хүнтэйдэ юуншье ургаагүй, булта сайһаар хаташоо. Тарялангайнь үрэжэлэй муудаһан ушар энээнһээ эхитэй бэшэ гээд сэхэ хэлэлтэй. Эндэ газар элдүүрилэгшэд гэхэ гү, али механизаторнуудһаа эхилээд, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд хүрэтэрөө булта зэмэтэй. Тодорхойлон хэлэбэл, Хүнтэйн тарялангай үрэжэл муудуулһан алдуу эндүүнүүд эндэ захаһаа бии. Гол дутагдалынь гэхэдэ, табяад онуудай эсэсһээ эхилжэ, шэнэ газар элдүүрилхэ хүдэлөөнэй үргэнөөр ябуулагдажа захалхада муу үрэжэлтэй, элһэлиг хүрьһэтэй, һалхинда үлеэлгэжэ муудахаар газарнуудаа гэхэ гү, али ушарһанаа бултыень хахалаа бэлэй. Тиихэдэ энэ үедэ Хүнтэйн урда захаар ургаһан ой модыень отолжо сэбэрлээд, сүлөөрһэн газарыень хахалаа юм. Иигэжэ хайра гамгүйгөөр, газар байнал гэжэ хүрьһыень урбуулан хахалхадань, хабартаа шанга һалхинда үлеэлгэ үлеэлгэһээр жэл бүри муудаад, мүнөө адхашье ороохон абтахаяа болиһон участогууд бии. Хүнтэйн тарялан дээгүүр ябажа харабалтнай мүнөө шэрэм, хяаг ногоогоор хушагданхай, газар олохонь бэрхэтэй, булта хахалагданхай, булгайртал харлан хабтайха.

Урдандаа газараа плугаар хахалаад, лущильник, зиг-заг түхэлэй борнойгоор элдүүрилхэдэнь үрэжэлтэ хуоинь хабарай һалхинда үлеэлгэжэ муудадаг байгаа ха юм. Шэнэ газар элдүүрилхэһээ урид Хүнтэйдэ шэнэ, боро газар элбэг һэн. Бүхы тарилгынь 40 процентые сэбэр паар эзэлдэг байгаа. Тиин мүнөө энэ тарялан шанга һалхинай эшхэрдэг апрель—май һаранuудта ямаршье хамгаалалтагүй, харлан нэмжыдэг.

Хүсэтэ техникын элбэгжээд байһан мүнөө үедэ Хүнтэйн тарялангые бүхыдэнь элһэндэ даруулхада ехэ саг хэрэггүй. Түсхайлан хэлэбэл, эндэхи ажахынуудай хүсэтэй К-700 түхэлэй тракторнуудаа газар элдүүрилгэдэ тон буруугаар хүдэлгэһэнһөө уламжалан, эндэхи хүрьһэнэй үнгэ зүһэниинььшье хубилжа, сайбар боро үнгэтэй болошоо. Хүсэтэй трактораар газараа хахалхадаа үрэжэлтэй хүрьһыень доро гүнзэгыдэ булаад, элһыень урбуулжа, дээрэ гаргана ха юм. Тиинһэн мүртөө плугай хойно хүрьһыень нягтаруулан даража жэгдэлхэ каток шэрэгдэнэгүй. Иигээд ерэхэдээ һая хахалагдаһан, жэгдэ бэшээр далантуулан элдүүрилэгдэһэн газарайнь хүрьһэнэй шииг нойтон хабарай һалхинда үлеэлгэжэ, түргэн хатаад, муудана ха юм. Тобшолбол, һайн, хэрэгтэй техникээ бодомжогүйгөөр ашаглахадаа газарайнгаа хүрьһэнэй үрэжэлыень муудуулжа, хабартаа һалхинай үедэ хуа тооһоной эхи бии болгоо гээшэ.

Үнгэрһэн жэлнүүдэйнгээ алдуу эндүүһээ тобшолол хэһэн Хурамхаанай районой таряашад нёдондонһоо эхилжэ, газараа хүрьһэ хамгаалха техникээр элдүүрилхэ арга үргэнөөр нэбтэрүүлжэ захалаа. Энэнь һайшаалтай. Гэбэшье академик А. И. Бараевай заабаряар, газараа шэнэ технологиин ёһоор элдүүрилхэ гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ юм. Шэнэ онол арга аша үрэтэйгөөр нэбтэрүүлхын тула бүхы агрономууд, инженернүүд, бригадирнууд болон механизаторнууд ажалаа бодомжотойгоор, холын хараатайгаар, тодорхойгоор эмхидхэхэ зэргэтэй. Академик А. И. Бараев «Правда» газетэдэ бэшэһэн статья соогоо бултанда һургаал болохоор заабари үгэһэн байдаг. Тодорхойлбол, газараа хүрьһэ хамгаалха техникээр элдүүрилхэдээ тарялангаа дээгүүрнь һайжаруулаад, хүрьһыень гүнзэгыгөөр зөөлэрүүлээд хизаарлалтагүй. Поли дээрэхи тарянай үлөөдэһые, гансашье газар элдүүрилхэдээ бэшэ, мүн тарихадаашье тэрэл хэбээрнь үлөөхөөр агротехническэ онол арганууд комплекснoор хэрэглэгдэхэ ёһотой гэжэ сэхэ һануулна. Иигээд ерэхэдээ газараа хүрьһэ урбуулдаггүй техникээр нэгэ дахин элдүүрилээд, хүрьһэ хамгаалха онол арга хүсэдөөр нэбтэрүүлбэбди гээд, һанаа амар һуужа болохогүй. Хэрбээ иигэжэ сэдьхэлээ амаруулбал, шэнэ юумэндэ хоро хүргэжэ, бүхы хэһэн ажалнай ямаршье туһа асарангүй хосорхо гээшэ.

Һаяхан би шэнэ арга нэбтэрүүлхэ хүдэлмэриин эмхидхэл, ябасые шалгаха даабаритай Хурамхаанай районой бүхы ажахынуудта ошоо һэм. Эндэ колхоз, совхозуудай тракторно-таряан ажалай бригаданууд хабарайнгаа та-
рилгын хүдэлмэридэ бэлдэ-
дээ гол түлэб хүрьһэ хам-
гаалха техникээ заһабари-
жа, бэлэн болгоһон бай-
Хүнтэйн бригаданууд хүрьһэ
урбуулдаггүй КПГ-250, КПШ-
2,2, КПТ-9, КПЭ-3,8 тү-
лэй машина, техникээр
сэд зэбсэгжэнхэй байгаа һаа
Харин тиихэдэ хүрьһэ ур-
буулангүй элдүүрилхэ тех-
нологиин гол хубин болон
тарялан дээрэхи буртаг
гоо үгы хэхэ, мүн СЗС-2
түхэлэй сеялкээр тарилга
хэ онол арга хүсэдөөр
далагдаагүй, олонхи бригад-
нуудта нэбтэрүүлэгдээ-
байшоо.

Нёдондо районой олон
ажахынуудай, тэрэшэлэн
рүү зэргэдэ ябадаг Г. С.
реоренниковэй хүтэлбэрил-
бригадын механизаторн-
хүрьһэ урбуулдаггүй плуг-
хахалагдаһан сэбэр паар-
гаа буртаг ногоондо ехэ
дарагдахада хүрьһыень
буулдаг юрын плугаар
халха баатай болоо һ-
Ушарынь хадаа ажахы-
дай механизаторнууд п-
дээрэхи буртаг ногоо ус-
хахын тула КШ-3,6 түхэ-
культиватор, БИГ-3 түхэ-
борной хэрэглээгүй байгаа
юм. Газарай хүрьһэ урб-
лангүй элдүүрилхэдээ
техникэ хэрэглэнгүй Хүн-
дэ үргэнөөр дэлгэрһэн б-
таг ногоо усадхахань хүш-
байдаг. Жэшээлбэл, эндэ
хэндэ үндэһэлдэг буртаг
гоон элбэгээр ургадаг юм.

Мүнөө районой ажахыну
БИГ-3 түхэлэй 100 гар-
борнойтой болоо. Габша
энэнь поли дээрэ бэшэ,
рин сабшалангай хүбхэгтэй
хүрьһэ соолохоор хэрэгл-
дэдэг байба. Тиимэһээ
рын сагта энэ техникэ
лидонь бусаажа, сэбэр
лон намарай паарай бурт-
ногоо усадхахын түлөө,
тарялангаа жэгдэлэн, хүр-
һыень нягтаруулхаар аш-
лаха зэргэтэй.

Энэ статья соо гол ту-
Хүнтэйн тарялангай үрэ-
лэйнь яагаад муудаһан
хай хэлэгдээ. Мүн алд-
эндүүнүүдшье заагдаа. Т-
хэдэ шэнэ аргын һаял
тэрүүлэгдэжэ захалһан ту-
мэдээсэбди. Саашадаа эн-
нэй үргэлжэлэл, мүн түр-
хэлын болохо удаадахи
тья соо түрүү аргын гол
баринууд тухай дэлгэрэн-
гээр бэшэгдэхэ юм.

Б. ГОМБОЕВ,
Буряадай хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлгын институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ, республикын габьяата агроном.

МҮНӨӨДЭР—ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

ГАЗЕТЭ—ХАМТЫН ПРОПАГАНДИСТ, АГИТАТОР, ЭМХИДХЭЛШЭ

НАЙДАМТАЙ ТУҺАЛАГША

«УЛААН СЭЛЭНГЭ» газетэ табин жэлэй туршада толи-[...]дожо байна. Хуудаһануудые [...] харахада, эдэ жэлнүүдэй [...]ной түүхэ тобойсо харагдана. Түрүүшын колхозуудые [...]дэхэ үедэ шэнэ социалис харилсаа байгуулхын түлөө, Эсэгэ ороноо хамгаалхын Агууехэ дайнай үедэ советскэ патриотизмын мэдэрэл түрүүлхэ хэрэгтэ, дайнай һүүлэй [...]ан арадай ажахые һэргээн бодхоохо, районой [...]мико болон культурые [...]дань хүгжөөлгэдэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар «Улаан Сэлэнгэ» тодорхой хүдэлмэри ябуулһан, ябуулнашье.

[...]блэлэй политическэ-хүмүүжүүлгын ехэ хүсэ нүлөөе, үүргые манай парти үндэрөөр сэгнэдэг. КПСС-эй XXVI съездын [...]һан нангин дээдэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө [...]дэ олониитын хүсые элсүүлхэ хэрэгтэ газетэ КПСС-эй городской комитедэй найдамтай туһалагша болоно. [...] сурталай, политическэ-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саашань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол соо [...]эй шиидхэхэ харюусалгатай асуудалнууд табигдаһан [...]. Эдэ асуудалнууд тушаа [...]ной газетын хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө бэшэгшэд, хэблэлэй эдэбхитэд партиин горкомдо сугларжа, зүбшэн хэлсэһэн байна. Хурсэ гуурһан, дүршэл ехэтэй бэшэгшэд шухала орёо асуудалнуу[...] гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, [...]холмойгоор, удха түгэс харуулха шадабаритай. [...]-эй Журналистнуудай холбооной найман гэшүүн редакциин дэргэдэхи эхин организациин бүридэлдэ тоологдоно. Тэрэшэлэн 20—30-аад жэлэй туршада бэшэжэ байһан хэблэлэй эдэбхитэд манай районой олон гээшэ. «Гусиноозерскэ» шахтын электрослесарь Н. Г. Коробченко, кузнец А. А. Серебренников, шахтер Ю. П. Орешников, инженер А. С. Суслов, үнинэй хүдөө бэшэгшэ Р. Ц. Найданов болон штатнабэшэ бусад корреспондентнүүд ажалай, ажабайдалай гүн соопоо амин шухала хэрэгүүд, абьяас зоригтой нүхэд тухайгаа бэшэнэ. Түрүү дүй дүршэлээ хэблэлэй аргаар олондо нэбтэрүүлхэ талаар ехэ оролдолго гаргаһанайнгаа түлөө Сэлэнгын совхозой һаалишан Социалис Ажалай Герой Н. Л. Тадвашкина «Рабоче-крестьянский корреспондент» журналай Хүндэлэлэй диплоомоор шагнагдаа юм. Энэ ажахын хонишон Социалис Ажалай Герой В. Г. Романова, республикын габьяата малшан Д. Д. Данзанова, «Бестужевский» совхозой кукурузашан Б. Р. Жамбалов районой газетын хуудаһые «түрүү дүршэлэй хуудаһан» болгоо гэхэ зэргэтэйбди.

Редакциин «түхэреэн стол» гэһэн заншалта уулзалганууд үнгэргэгдэдэг болонхой. Эгээн түрүүн эмхидхэгдэһэн иимэ уулзалгада зуун эхэ хонин бүриһөө зуугаад хурьга түлжүүлжэ шадаһан хонишод уригдаа бэлэй. Хурга даража тоололмоор үсөөн хүн «түхэреэн столдо» һуужа, ямар аргаар түрүү дүршэлөө олонои шадабари болгохоб, ямар гуримаар ажалаа эрхилхэдэ, ашаг үрэтэйб гэһэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсээд, һанамжа, дурадхалнуудаа газетын хуудаһануудта толилоо һэн. Редакциин зүгһөө урмашуулгын тусхай шан соносхогдоо бэлэй. Удаадахи жэлнүүдтэ «түхэреэн столдо» багтахаар бэшэ олон хонишон-зуутан суглардаг болоо. Энэ хүдэлөөе редакци һуларшагүй анхаралдаа абанхай. КПСС-эй городской комитет иимэ аша туһатай хэрэгые һайшаан дэмжэнэ.

Сэлэнгын районой ажахынууд һү шэмэ ехэтэй үүлтэртэ малаараа, ажалша бэрхэ һаалишад, малшадаараа үнинэй суурхадаг байһан гээшэ. Тиигэбэшье һүүлэй жэлнүүдтэ һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэбүүд хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Дутагдалнуудые усадхаха, үйлэдбэриингөө дүнгүүдые һайжаруулха ямар арга боломжонууд бииб, ажалаа яажа эмхидхэбэл дээрэб гэһэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ зорилготойгоор «Улаан Сэлэнгэ», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй редакцинуудай «түхэреэн столдо» районой малшадые, мэргэжэлтэдые урилсаһан байнабди. Ехэ аша туһатай хөөрэлдөөн болоо. Игэжэ үйлэдбэридэ хабаадалсажа, манай хэблэл коллективнэ эмхидхэлшын үүргэ бэелүүлнэ ха юм.

Имагтал ажалшадтай, үйлэдбэритэй нягта холбоотойгоор хүдэлмэрэе эмхидхэхэдэ, «Улаан Сэлэнгын» редакци олониитын эдэбхитэдэй хүсэндэ түшэглэнэ. Уншагшадтай, хэблэлэй эдэбхитэдтэй нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ, ажалшадые ехэ хэрэгүүдтэ зоригжуулжа байһанай түлөө газетын редакци СССР-эй Журналистнуудай холбооной М. И. Ульяновагай нэрэмжэтэ шангай лауреадай нэрэ зэргэдэ республика соогоо түрүүшынхэе хүртэһэн габьяатай.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнэй ябаса харуулха, дүн согсолхо асуудалые шиидхэхэ онол аргануудые «Улаан Сэлэнгэ» нарижуулна. Редакци өөрынгөө үүсхэлээр коллективүүд хоорондын, мүн малшадай дунда мүрысөө эмхидхэжэ, һайндэрэй оршон байдалда уялгануудыень абхуулдаг, удаань мүрысэгшэдые уулзуулжа, сат үргэлжэ дүнгүүдыень согсолжо байдаг. «Социалис мүрысөөнэй хуудаһанда» түрүүшүүлэй ажалай дүн соносхогдожо, дүршэлынь тайлбарилуулан харуулагдадаг.

Газетэдэ толилогдоһон шүүмжэлхы удхатай материалнуудые редакциһаа гадна, партиин горком хиналтадаа абажа, заагдаһан дутагдалнуудые заатагүй усадхаха эрилтэ табидаг. «Улаан Сэлэнгэдэ» харюусана» гэһэн гаршаг саг үргэлжэ толилогдоно.

Ханын газетэнүүдтэ альбаа туһаламжа үзүүлхэ талаар редекци горитой ажал ябуулдаг. «Ханын эрхим газетэ» гэһэн конкурсдо хабаададаг «бага хэблэл» олошорно, тэдэнэй удха шанар дээшэлнэ. «Гусиноозерская» шахтын партиина комитедэй орган «Шахтер», тэндэхи электромеханическа мастерскойн «Заһабарилагша», Галуута-Нуурай ГРЭС-эй «Теплоэнергетик», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Ягоднын отделениин «Ильичын замаар» гэһэн ханын газетэнүүд үйлэдбэриин асуудалнуудые гүнзэгыгөөр харуулхаһаа гадна, уран һайханаар шэмэглэгдэнэ. Ханын газетэнүүдтэ Л. Котенко, П. Чиркова, А. Суслов, Т. Демина болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадана.

Гэхэтэй хамта зарим предприяти, колхоз, совхозуудай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд ханын газетэдэ анхаралаа хандуулнагүй гэжэ тэмдэглэхэдэ болоно. Календариин «улаан үдэрнүүдтэ» зорюулһан лэ хуудаһанууд дээрэхи статья, корреспонденцинүүдынь үйлэдбэриин асуудалда юрэдөө хамаагүй, юрэнхы юумэндэ хандуулагданхай байдаг.

Газетэ хадаа ажалша коллективүүдэй, совет эрхэтэнэй трибуна. Дайшалхы уряагаар бүхы ажалшадай ашаг туһын түлөө дэлгэрһэн тэмсэлдэ сүм хабаадажа, партиин хараалһан зорилгонуудые үнэн сэхээр бэелүүлхэ хэрэгтэ манай хэблэл хабаадана. КПСС-эй городской комитет өөрынгөө мэдэлэй хэблэлдэ саг үргэлжын анхарал хандуулжа байдаг. Квартал бүхэндэ табигдадаг редакциин түсэбые зүбшэн хэлсэхэдэ, районой урдахи асуудалнуудта зорюулагдаһан удха түгэс материалнуудые тодорхойлон шэглүүлнэбди. Журналистнуудай, хэблэлэй эдэбхитэдэй үүсхэл эдэбхиие дэмжэхэ зуураа, имагтал шухалын шухала асуудалнуудта анхаралыень хандуулнабди.

Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ болон наяад онуудта бэелүүлэгдэхэ партиин зохёон табиһан түсэбүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалша коллективүүдэй хүсэ шадалые, арга боломжонуудые тодорхойлон элсүүлхэ, саашанхи дэбжэлтэдэ уряалха хэрэгтэ хэблэл манай найдамтай туһалагша болоно. «Табан жэлэй хэрэгүүд, ажалай түрүүшүүл» гэһэн эрхим зураглал, очерк, статьянуудай конкурс районой редакци соносхоһон байна. Экономико хадаа гаргаша багатай байха ёһотой гэһэн эрилтэдэ, түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ районой хэблэлэй гол анхарал хандуулха гэжэ оролдонобди.

М. АНГАРХАЕВ,
КПСС-эй Гусиноозерско горкомой секретарь.

„Совет журналистнууд манай хэблэлэй олон миллион эдэбхитэдтэй хамта Ленинэй зааһан гол ёһонуудые, партийна журналистикын гурим заншалнуудые хүтэлбэри болгон, хэзээ бүхэндэ олониитын дунда ехэ эдэбхи хэшээл гаргаха, тон харюусалгатайгаар хандаха гээд найданабди."

(КПСС-эй XXVI съезд дээрэ Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото элидхэлһээ).

МАНАЙ ВЕТЕРАН

ДУНДА зэргын бэетэй, дулаахан шарайтай, аалихан даруу абари зантай хүнэй газетымнай редакцида орожо ерэхэдэ, тэрэнние хараһан лэ хүн бүхэн хажуудань ошожо, гарынь бариад:

— Сайн, сайн, Дамба Цыбенович! Бэетнай һайн гү, мандаа юу асарбат, — гэжэ баяртайгаар амаршалдаг.

Энэ хадаа газетымнай ветеран Дамба Цыбенович Цыбенов гээшэ. Далан наһанайнгаа дабаа дабабашье, хүнгэн дорюун зандаа, түрэл газетадаа туһалһаар.

Дамба Цыбеновичэй гаталһан харгы ута. 1930 онһоо Бургосиздательствын оршуулагшаар хүдэлжэ эхилһэн намтартай. Тэрэ гэһээр Совет Армиин албанда абтатараа, 1941 оной март хүрэтэр республиканска типографида линотипистээр, типографиие даагшаар, районой газетын хүдэлмэрилэгшөөр, «Буряад үнэн» газетэдэ литературна хүдэлмэрилэгшөөр, харюусалгата секретаряар хүдэлөө.

21 жэлэй туршада Дамба Цыбенович сэрэгэй албанда ябаад, түрэл «Буряад үнэн» газетэдээ дахин бусажа ерэһэн байна. Эндэ литературна хүдэлмэрилэгшөөр, информаторнуудай бүлэгые даагшаар, бэшэгэй болон рабселькадрнуудай таһагые даагшын уялга дүүргэгшөөр олон жэлэй туршада хүдэлөө. Тэрэнэй үбсүүе Монголой Арадай Республикын «Алтан Гадаһан» орден, «Дайшалхы габьяагай түлөө» болон бусад медальнууд шэмэглэнхэй.

Ц. СУБАНОВ.

МИНИИ ҺАНАМЖА

[...] юрын механизатор хүм даа. [...] жэлдэ трактор жолоожо, хүндэтэ амаралтада гаража ябанаб. Энэ сагай хэдэ элдэб түхэлэй тракторнуудые жолоодоо гээшэб. Мүнөө намай адли баһал «үбгэн» болоһон [...] түхэлэй трактортa һуужа, [...] хахалагшадай звенодо хүдэлжэ байнаб.

[...] мүнөөдэр ажал тухайгаа [...] зорилго урдаа табяагүйб. [...] үдэрэй тэмдэглэгдэжэ [...] хадань өөрынгөө һанамжа, [...] хэлэхэ гээ һэм. Һургуули [...] багашье һаа, үдэшэниинь [...]айнгаа һүүлдэ амаржа һууха[...] шэнэ ерэһэн газетэ, журнал [...], һүүлэй һонинние уншаха [...] хүм.

[...] жэл бүри «Буряад үнэн», [...] газетэнүүдые болон «Бай[...]» журнал бэшүүлжэ абадагби. [...] эдэнээ тон һонирхон уншахаш. Богонихоноор бэшэгдэһэн тобшо мэдээнүүдые урид уншадагби. Ехэ статьянуудые уншахаа юундэшьеб залхуурдагби. Механизаторнуудай ажал хэрэг тухай материал анхаралыем татадаг. Теэд риин шэнэ онол арга тухай оло дахин бэшэгдээ. Республикымнай бусад районуудта шэнэ онол арга хэрэглэдэг, дүршэл ехэтэй болоһон механизаторнууд олон лэ байһан байха. Тэдэнэй хөөрөө уншажа байгаа һаа һайн бэлэй.

«Буряад үнэн» газетэдэмнай механизаторнууд тухай үшөөл үсөөн бэшэгдэнэ. Ажаглан харахадам, диилэнхидэ малшад, һаалишад, хонишод болон бусадай бэшэгүүд гү, али тэдээн тухай материал толилогдоно.

Районоймнай «Саян» газетэдэ һүүлэй үедэ механизаторнуудай түрүү дүй дүршэл тухай, шэнэ онол арга нэбтэрүүлжэ байһан тухай һонирхолтойгоор бэшэгдэдэг болоо. Жэшээлхэдэ, ипатовайхидай хүдэлмэри

«Буряад үнэн» газетын дүрбэдэхи нюурта суббото бүхэндэ гарадаг «Толиин» хуудаһые һонирхон уншадагби. Теэд энэ хуудаһанда элдэб болоһон ушар, һонирхолтой хуби заяатай хүнүүд тухай багаар бэшэгдэнэ. Будамшуугай шүүмжэлхы статья, шог зугаа, туһатай зүбшэл гэхэ мэтэнүүд үсөөноор толилогдоно. Эдэ бүгэдые бидэнэр, уншагшад, недели бүхэндэ хүлеэжэл байдаг гээшэбди.

Тиихэдэ хэблэл захилгын яажа хэгдэдэг тухай хэлэхэеэ һанаа һэм. Газетэ, журналнуудые захилгын эхилхэдэ, тэжээл бэлэдхэлгэ, ургаса хуряалга түлэг ябажа байдаг гээшэ. Энэ үедэ бидэнэр, механизаторнууд одоол туха сүлөөгүй ажаллажа байдагбди. Гэртээшье байхагүйш. Почтальонуудта хэлээд бэшүүлжэрхихэ гэхэдэ, салингай гарахань удышаг байха. Тиимэһээ колхоз захилаймнай мүнгые түлөөд, һүүлдэнь манай салин дээрэһээ даража абадаг байгаа һаань, хэды һайн һэм. Иимэ арга хаа хаанагүй бэелүүлбэл, захил хэдэг хүнүүдэй тоо яһалал олошорхо һэн.

Н. ТАРЯШИНОВ,
Түнхэнэй районой «Восточные Саяны» колхозой үнинэй тракторист, республикын габьяата механизатор.

ОРДЕНТО ПОЧТАЛЬОН

Улаан-Үдын почтамтын үнинэй хүдэлмэрилэгшэ Надежда Григорьевна Брянская сумкаараа дүүрэн газетэ, журналнуудые үргэлөөд лэ үдэр бүри участогаараа ябадаг заншалтай. Тэндэнь хүнүүд тэрэнние хүлеэжэ ядан байдаг. Энэ ажалда 40-дэхи жэлээ хүдэлжэ байһан Н. Г. Брянскаягай зөөһэн бүхы захил, корреспонденци тоо томшогүй, заха хизааргүй олон юм. Захилаа саг соонь абаһанайнгаа түлөө уншагшад тэрээндэ баяр баясхалан хүргэжэ байдаг.

Хэлхээ холбооной ветеран Н. Г. Брянская Ажалай Улаан Тугай орденоор, медальнуудаар шагнагданхай. Тэрэнэй нэрэ Улаан-Үдын почтамтын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэнхэй юм.

Иимэл юрын хүнүүд ехэ ажал бүтээдэг гээшэ. Үбэл байна гү, али зун гү, саһан ороно гү, али бороо гү — илгаагүй — өөрынгөө харюусалга мэдэржэ, хүн зондо баяр асархын түлөө оролдожол ябадаг байна бшуу. Надежда Григорьевнае хараһан лэ хүн баяртайгаар угтадаг. Тэрэншье ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, тэрэнние «Манай почтальон» гэжэ таниха зон хүлеэжэл байдаг шуу.

Мүнөөдэр—хэблэлэй үдэр. Энэ үдэрөөр дашарамдуулан, Надежда Григорьевнае халуунаар амаршалаад, хүнгэн бэшэ ажалдань амжалта хүсэе!

А. ШУЛУНОВОЙ
фототекст.

БЭЛИГТЭЙ ХҮБҮҮН

Николай Батамункуевич Галдановые Хэжэнгэдэ иигэжэ нэрлэгшэ һэн. Энэ нүхэрнай эдир залуу наһанһаа газетэ уншаха дуратай бэлэй. Хэжэнгын дунда һургуулида һуража байхадаа, ханын газетэдэ бишыханууд статьянуудые бэшэдэг байгаа. Ахалагша классуудта һурахадаа, далижаһанаа мэдэржэ, республикын «Буряад үнэн» газетэдэ түрэл нютагайнгаа хүнүүд тухай домоглоһон бишыхан корреспонденци, үнгэржэ ерэхэдээ, зураглалнуудые бэшэжэ эльгээдэг болобо. Тэдэнь бага сага заһабаритайшагааршье һаа, толилогдоод байдаг бэлэй. Урмашаһан залуу журналист бэлиг шадабарияа эршэлжэ, түрэл хэлэн дээрээ элдэб жанрай бүтээлнүүдые бэшэжэ үргэлжэлһөөр һэн. Удаань арминн албандашье ябахадаа, һонирхолтой дурсалгануудые эльгээгшэ бэлэй. Тэдэнниень нютагаархидынь ехэл һонирхон уншадаг байгаа юм. Армиин албанһаа табигдаад ерэхэдээ, журналист болохом гэжэ эсэслэшэгүй шиидээд, «Шэнэ Үдэ», «Хэжэнгын гол» гэжэ газетэнүүдтэ хүдэлһэн намтартай. Удаань «Баргажанай үнэн» газетэдэ редакторай орлогшоор томилогдожо, мүнөө болотороо хүдэлжэ байна. Мүнөөдэр—хэблэлэй үдэр. Энэ мэргэжэлэйнь һайндэрөөр дашарамдуулан, Николай Батамункуевичые амаршалаад, ажалдань, ажабайдалдань амжалта хүсэхэ дуран хүрэнэ.

А. ЖАЛСАНОВ.

ТҮРҮҮ ГАЗЕТЭНҮҮД [...]МАШУУЛАГДАБА

[...] Хэрээһэнэй бүлгэмэй [...]бликанска комитет Бу[...] АССР-эй Элүүр энхын [...]стерствын Санитарно-гэ[...] байшантай хамта «Бэ[...] элүүрые залууһаа гамна[...] бү тата!» гэһэн уряа[...] санитарна газетын ха[...] конкурс үнгэргэбэ. Тэ[...] һургуулинуудай эхин [...]үүд, интернат һургуули[...] ба хүүгэдэй байшангууд [...].

[...] Хэрээһэнэй бүлгэмэй [...] комитедүүдтэ [...]шалан харагдаад, [...] һууринуудые [...] газетэнүүд тус ха[...] табигдаһан байгаа.

[...] һургуулинуудай һу[...] болон педагогическа [...]дэй дунда тим[...]лгатай тэмсэхэ талаар [...] хүдэлмэри ябуу[...]гшадай бэеын элүүр [...]лгые хамгаалгада са[...] эдэбхитэдэй хабаа[...] үргэдхэхэ, медицинын [...] гигиенын асуудалнуу[...] тэдэнэрэй дунда ойл[...] хүдэлмэри һай[...]хэ гэхэ мэтэ асуудал[...] бюллетеньнүүдэй гол те[...] болоһон байна.

[...] республикын Улаан [...] бүлгэмэй районно [...]тедэй санитарна бюл[...] харижа үзөө. Тэ[...] дундаһаа Улаан-Үдэ [...] Советскэ районой 9-дэ[...] һургуулиин, Баунтын рай[...] Багдаринай интернат һур[...] болон Баргажанай [...] байшангай эхин эм[...] газетэнүүд эрхим га[...]могдоһон байна. Эдэ[...]үүд Улаан Хэрээһэнэй [...] обкомой мүнгэн шан[...]гтаа.

В. МИНГАНОВА,
Хэрээһэнэй бүлгэмэй [...]бликанска комитедэй [...]шамад инструктор.

ХОДОДОО ҺОНИРХОДОГБИ

БИ Зэдын районой «Коммунизм» колхоздо хонишоноор арба гаран жэлдэ хүдэлжэ байнаб. Тиигэхэ зуураа, үндэһэн буряад хэлэн дээрэмнай хэблэгдэн гарадаг «Буряад үнэн» газетээ таһалгаряагүйгөөр абажа байдагби. Сэхыень хэлэхэдэ, бидэ, хүдөө нютагуудта ажаһуужа, мал хаража байһан буряад хүнүүд энэ газетые сээжын шэмэг, сэдьхэлэй зугаа болгон уншадаг гээшэбди.

Тэрэнэй хуудаһануудта хэблэгдэдэг «Будамшуу», «Толиин» материалнууд, уран зохёолой хуудаһан, арадай аман үгын абдарһаа абтаһан зүйлнүүд намда ехэ һонирхолтой байдаг.

Тиихэдэ шэлэһэн мэргэжэлээрээ хонишон һэн хойноо тус һалбарида хабаатай статья, мэдээсэлнүүдые түрүүлэн анхардагби. Хонишодой дунда дэлгэрдэг социалис мүрысөөнэй дүн, түрүү дүй дүршэл гэхэ мэтээр һонирходог гээшэб. Энэ жэлдэ бии болоһон «Би — табан жэлдэ, табан жэл — намда» гэһэн ниитэ гаршагтай материалнууд һонин. Хэжэнгын районой «Первомайский» совхозой түрүү хонишодой нэгэн Ц-Д. Жанаевай хөөрөөгөөр энэ гаршаг эхилэн нээгдэһэн байгаа һэн. Хонин һалбаритай республикымнай газетын шэнэ гаршагай шэнэ табан жэлдэ хонишоной үгөөр эхилһэндэ урмашамаар байгдаа һэн.

Бишье һанаандаа 11-дэхи табан жэлдэ өөрынгөө хубитые сэдьхэлээ ханамаар оруулха дуратайб. Мүнөө 502 эхэ хонидые харууһалнаб. Социалис уялгынгаа ёһоор зуун эхэ хонин бүриһөө зуун хурьга абаха ёһотой һэм, теэд 129 толгой оолгоод байнаб. Эдэнээ бүрин бүтэнөөр ногоон дээрэ гаргажа, толгой бүриинь 22 килограмм шэгнүүртэйгээр тушааха, эхэ хонин бүриһөө 3700 грамм нооһо хайшалха зорилготойб.

Энэ жэлдэ эды олон хурьга абаһамни хамта хүдэлһэн нүхэдһөөм нилээд дулдыдаа aаб даа. Механизатор хүбүүд Чимит Раднаев, Батор Гомбоев, пенсионер Нима Цырендоржиев, минии һамган Дымбрылма гэгшэдэй хүбита айхабтар ехэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Эдэ бүгэдые юундэ дурдабабиб гэхэдэ, бидэнэр бултадаа хамта «Үнэнөө» уншадаг байгаа зомди. Үбэлэй ута һүни хурьгадаа хүлеэжэ һуухадаа, ондоо бэшэ юу хэхэбши. Тиигээд үгынгөө түгэсхэлдэ нэгэ юумэ хэлэхэ һанаан байна. Мүнөө жэл «Буряад үнэн» газетымнай 60 жэлэй ой гүйсэхэнь. Тэрэнние угтуулан, хэблэлэй һайндэрөөр дашарамдуулан, тус газетын коллективтэ, эдэбхитэдтэ амжалта хүсэнэбди.

Х. ДЫМБРЫЛОВ.

Зэдын район.

ЭСЭГЫНГЭЭ ЗААБАРЯАР

ЮРЫН МЭРГЭЖЭЛТЭЙ ХҮН

1933 он. Пётр Пестерев гэр бүлэтээ аяар холоһоо Хэжэнгын гол нүүжэ ерээд, коммуной гэшүүн болоһон намтартай юм. Тэрэ жэлынь энэ бүлэдэ хүбүүн түрэжэ, Саша гэжэ нэрэтэй болоо һэн. Сашын эжы баабай хоёр эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлжэ, шэнэ ажабайдал зохёон байгуулалсаһан юм. Пётр Пестерев үни удаан саг соо, хүндэ хүшэр үедэ «Зургаанай зам» колхозой бригадираар хүдэлөө һэн.

Совет засагые тогтоолгодо нилээд хубитаа оруулалсаһан П. Пестеревэй хүбүүн Александр Пестеревэй ажалайнь намтар хараад үзэбэл, мүн лэ һонирхолтой. Бага балшар наһанһаа ажал хэжэ хүдэржэһэн Александр Петрович найман жэлэй туршада Хэжэнгын совхозууд хоорондын оньһожоруулагдамал лесхоздо лесничээр хүдэлнэ. Эндэ хүдэлхэ зуураа эрхим һайн мэргэжэлтэн байһанаа харуулаа. Гансал ой модоёо харууһалаад лэ, гал түймэрһөө хамгаалаад лэ ябадаг бэшэ, харин байгаалиингаа баялигые арьбадхаха, сэбэр арюун байлгаха гэжэ оролдодог юм. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ ой модоёо эрьеэд ерэхэмни гэжэ ябахадань, ямар удха шанартай юумэ хэжэ ябаһыень ойлгохоор aаб даа.

Лесник бүхэн залуу модо һөөгүүдые тариха, элдэб ургамалай үрэһэ суглуулжа, рассада болгон таряад харууһалха, нэгэ һөөм тухай угатай шэлбүүһэхэн болоходо ургахадань, ойдоо абаашажа һуулгаха уялгатай. Тиин тэдэнэйнгээ һагсагар һөөг, сагдуулханууд болоторнь хинан харууһалха, саг үргэлжэ эрьежэ байха зэргэтэй. Мүнөө Александр Петровичой тариһан бүхы модонуудые нэгэ газар суглуулаад харaa һаа, хүнэй бэлэхэнээр төөрижэхөөр үдхэн ой болошохо ёһотой. Гэхэһээ гадна тэрэнэй суглуулһан үрэһэнүүдэй зариманиинь орон доторнай үндэрөөр сэгнэгдэдэг, хаа хаанагүй эльгээгдэдэг байха юм. Тиигэжэ Буряад оронoй ой соо баглайрдаг мүнхэ ногоон модод ондоо нютагуудта ургуулагдадаг юм.

А. П. Пестерев өөрынгөө участогай ой соо ямар ургамалай ургадагые, ямар ан гүрөөлэн, шубуу шонхорой ажамидардагые һайса мэдэдэг, хайшан гээд тэдэнние хамгаалха, олошоруулха, аюулһаа абарха ёһотойб гэжэ һайн ойлгодог. Тиин эдэ бүхы эрдэм мэдэсэ, шадабарияа, байгаалида дурлалаа эдир үетэндэ нюулта нөөлтэгүй дамжуулдаг, ой модоной ханинар байхаар һургадаг һайхан заншалтай. Һургуулиин һурагшадые ашатай туһатай энэ хэрэгтэ хабаадуулхаһаа гадна, өөрынгөө үхибүүдые шэлэһэн мэргэжэлдээ дадхаажа, дурлуулжа шадаа юм. Эгээл тиимэһээ Костя хүбүүниинь оньһожоруулагдамал лесхозой инженер болонхой. Петя хүбүүниинь мүн лэ эсэгэ ахахоёройнгоо замаар ябаха зорилготон.

— Үбгэ эсэгэтнай һайн һайхан ажабайдалай түлөө, амгалан байдалай мандахын түлөө тэмсэһэн юм. Тиихэдээ оршон тойронхи байгаалиие хамгаалгада шэнэ засагайхид анхаралаа хандуулха ёһотой гэжэ заадаг һэн, — гэжэ Александр Петрович үхибүүдтээ эсэгынгээ заабари мүнөө дамжуулдаг юм.

Байгаалиин шэдитэ нюусануудые таахые оролдон, ой модо аршалан хамгаалгые наһанайнгаа хэрэг болгоһон хүн олоной дунда хүндэтэй байха зэргэтэй. Тиимэһээл урэ түгэс эрмэлзэлэйнгээ түлөө тэрэ «Ажалай габьяагай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдажа, гүрэн түрынгөө зүгһөө үндэр хайрада хүртэбэ. Сэдьхэлдээ нангинаар бөөмэйлэн ябадаг хүсэлөө саг үргэлжэ бэелүүлжэ, эсэгынгээ хэрэг үргэлжэлүүлжэ ябаһан хүндэ үнэн зүрхэнһөө һайн һайханиие хүсэмөөр лэ.

Н. ДОНДОКОВА.

Хэжэнгын район.

ХАРЮУСАЛГАТАЙ ХЭРЭГ

МАНАЙ орондо дэлхэйн ямаршье гүрэнэйхиһөө олон газетэ, журналнууд хэблэгдэнэ. Эдэнние үргэн олон уншагшадта тарааха гээшэ харюусалгатай хэрэг. «Союзпечать» гэдэг албан зургаанда энэ даалгагданхай.

Манай республикын «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө уялга муу бэшээр дүүргэнэ. Арбадахи табан жэлэйнгээ түсэб тэдэнэр болзорһоонь урид 103,2 процент дүүргээ. Табан жэлэй туршада хэблэлэй продукци наймаалга 45 процентээр нэмээ, түсэбһөө гадуур миллион 449 мянган түхэригэй олзо оруулагдаа. Илангаяа Баргажанай, Зэдын, Яруунын, Захааминай, Мухар-Шэбэрэй, Прибайкалиин отделениин хүдэлмэрилэгшэд һайнаар хүдэлжэ гараа.

Үнгэрөөшэ 1980 оншье амжалтатайгаар үдэшэгдөө һэн. Продукци наймаалха түсэб 102,1 процент дүүргэгдэжэ, түсэбһөө гадуур 190 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. Жэлэйнгээ түсэб гансал Нижнеангарскын агентство дүүргээгүй.

Республикадамнай журнал, газетэнүүдые захигшад жэлһээ жэл бүри олошоржо байна. Мүнөө нэгэ үдэр соо Буряад оронноймнай хүн зондо 1.193,3 мянган түбэй, нютагай, хилын саана хэблэгдэдэг газетэ, журналнууд тараагдана, 125 киоск, 3 магазин, 45 автомат, хэлхээ холбооной 278 отделени хүдэлнэ.

«Союзпечатиин» эмхи зургаануудта даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандадаг, түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэдэг хүдэлмэрилэгшэд олон. Жэшээлхэдэ, Гусиноозёрск хотодохи киоскдо худалдаг М. П. Бадмаева үнгэрөөшэ жэл 50.371 түхэригэй хэблэлэй болон бусад продукци худалдажа, түсэбөө 117 процент дүүргээ һэн. Тэрэшэлэн Багдарин тосхоной — Р. Б. Тараскина, Хори тосхоной — А. А. Малохова, Мухар-Шэбэрэй — О. Н. Екимова, Улаан-Үдэ хотын — И. И. Панкратова, О. З. Мешкова, А. М. Осколкова, А. С. Рогова болон бусад жэл бүри түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэнэ.

1981 ондо абтаха газетэ, журналнуудые тарааха хүдэлмэри саг болзортоо, эмхитэйгээр үнгэрөө гэхэ хэрэгтэй. Республикымнай хүн бүхэн дуратай хэблэлээ захяа. Бүхыдөө 1.193,3 мянган хэһэг совет болон хилын саана гарадаг газетэ, журналнууд захигдаа гэхэ гү, али 1980 онойхитой сасуулхада, 51,2 мянган хэһэгээр олон болоно. Илангаяа «Правда», «Советская Россия», «Экономическая газета», «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүд, «Агитатор», «Коммунист», «Партийная жизнь», «Политическое самообразование», «Агитаторай блокнот» журналнууд олоор захигдаа.

Хэблэл тараалга энэ жэл Мухар-Шэбэрэй, Яруунын, Захааминай, Хэжэнгын, Хориин, Хойто-Байгалай, Кабанскын районуудта һайнаар үнгэрөө. Байгша оной хэблэл тараалгада шэнэ арга хэрэглэгдэһэн байна. Юуб гэхэдэ, урдань багшанар, һурагшад, студентнэр газетэ, журналнуудые гансал түрүүшын хахад жэлэй болзорто захидаг байгаа. Мүнөө тэдэнэр зунайнгаа амаралтын үедэ хэблэл абахагүйгөөр захяа хэнэ.

Гэхэтэй хамта, «Союзпечатиин» эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ үшөөл горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Зарим тээ газетэ, журналнуудай барлагдахатай зэргэ уншагшадта түргэнөөр хүргэгдэхэгүй ушар дайралдана. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, типографи, газетэ-журналай экспедици магазин, киоскнуудта, хэлхээ холбооной отделенинүүдтэ хэблэлһээ гараһан продукци саг болзортонь асарнагүй, олонхи колхоз, совхозуудта почтальонууд дутална. Илангаяа холын ферма, стара, гүүртэнүүдтэ байһан малшадһаа энэ талаар гомдол олоор ороно.

Э. ХУДУГУЕВА,
республиканска «Союзпечать» агентствын начальник.

ХҮНДЭТЭЙ ХҮН

[...] газетые уншагшад [...]окиной фото» гэһэн [...] ходол дайралдадаг [...] Энэмнай хэн гээшэб [...] «Буряад үнэн» газе[...]нэй хүдэлмэрилэгшэ, [...]наһанайнгаа амаралта[...] [...]шье, дуратай хэрэ[...]оргүй, харин олон[...]нгаа залуушуулда [...]шэлөө дамжуулха, [...] түлөө оролдожо ябадаг Федор Федорович Сорокин гээшэ.

Буурал сагаан толгойтой, үндэр нарин бэетэй аад, фотоаппарат үргэлөөд орожо ерэдэг Федор Федоровичнай манай редакциин хүндэтэй айлшадай нэгэн юм.

Даруухан, аалин тэнюун үгөөрөө нүхэдтөө тэрэ хандажа, хайшаа ябахала түхеэржэ байһанаа хөөрэдэг, хэнэй ямар даалгабари, гүйлтатай байһыень мэдэжэ, тэмдэглэжэ абадаг зантай юм. Игэжэ гараһанай удаа бусажа ерэхэдэнь, Ф. Ф. Сорокиной бэлиг түгэс шадабариһаа мүндэлһэн фото-зурагууд газетымнай хуудаһануудта гаража байдаг. Манай нүхэр эдлэжэтэ нэгэ командировкоһоо недондо бусахадаа, «Алдарта Байгал, арюухан далай» тухай гоё һайхан зурагуудые асарһан юм. Гэхэтэй хамта, Федор Фёдоровичнай ганса фото-зураг хээд һуудаггүй, харин тэрээндээ таарама, удха түгэлдэр ойлгууламжа үгэ өөрөө бэшэдэг юм. «Байгал—манай гайхал» гэһэн гаршагтай зурагуудаар элбэг материалынь уншагшадаймнай зүгһөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө бэлэй.

Манай газетын штатнабэшэ фотокорреспондент Ф. Ф. Сорокин мүнөө дала наһанай дабаа дабанхайшье һаа, энэ үндэр наһанда жаахашье дарагдахын тэмдэггүй, үноохил шог зугаатай, энеэбхилһэн зандаа дуратай хэрэгээ үргэлжэлүүлжэл ябадаг.

В. ТОКТОХОЕВА.

ОЙН БАЯРАЙ УРИЛДААН

УЛААН-Үдэ хотын hайндэрэнхеэр шэмэглэгдэhэн Соведүүдэй талмайе спортын бүлгэмүүдэй үнгэ бүриин тугууд, уряа лозунгнууд бүри гоёожо, хабарай hэбшээндэ намилзан хиидэнэ, хүнгэн атледүүдые урилдаанда уряалhандал үзэгдэнэ. Эндэ «Буряад үнэн» газетын дамжуулгын шангуудта хүртэхын түлөө заншалта XXXII урилдаан үнгэргэгдэхэнь гээшэ. Майн хоёрой үдэр Улаан-Үдэ хотын Соведүүдэй талмай дээрэ болоhон урилдаан газетын байгуулагдаhаар 60 жэлэй, мүн Хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаhан байна. Заншалта мүрысөөндэ хотын предприяти, эмхи зургаануудай, институдууд, техникум, училищи, ГПТУ, болон hургуулинуудай команданууд олоороо хабаадалсахаар суглараанхай.

Урилдаанай болоhон энэ үдэр саhанай орожо, hэрюубтэр байбашье hаань, хүнгэн атледүүд олоороо хабаадаа.

Зунай мүрысөөнүүдэй хаhые нээhэн энэ урилдаанда хабаадахаар нёдондо жэлэйхидэл адли олон спортсменүүд сугларба. Тусхайтаар тоолоходо, Улаан-Үдэ хотын спортсменүүдhээ гадна, республикымнай хүдөө нютагуудhаа олон команда ерэнхэй байба. Сэлэнгын районой Ноёхоной дунда ба найман жэлэй hургуулинуудай, заншалта урилдаанда түрүүшынхеэ хабаадалсаhан главпочтамтын, түмэр хэрэгсэлнүүдэй Кировэй нэрэмжэтэ заводой коллективүүд тэдэнэй тоодо ороно.

— Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын хабарай урилдаанда хамтадаа хоёр мянгаад спортсмен хабаадалсахаар сугларба. Эдэнэрэй хэдынь эрхим дүн харуулжа, газетын шангуудта хүртэхэнь гээшэб? Бусадhаа түрүүлэн найман жэлэй hургуулинуудай дунда болохо урилдаанай дүн энэ асуудалда харюу боложо үгэхэ, — гэжэ мүрысөөнэй ахамад судья, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай физическэ хүмүүжүүлгын кафедрые даагша, бүхэсоюзна категориин судья В. Л. Балдаев мүрысөөнэй эхилхын урда тээ мэдүүлээ hэн.

Үдэрэй эгээ 12 часhаа урилдаан захалжа, найман жэлэй hургуулинуудай командануудан басагад урилдаанда табигдаба. Эдэнэр дүн хамта дүрбэн километр 400 метрэй зайда эстафетэ дамжуулалсан урилдаха болоно. Урилдаанда гараhан командануудай бүхэнэй гэшүүд шадаалhаа үетэн нүхэдhөө түрүүлэн эстафетэеэ дамжуулжа урдихэ хүсэлэнтэйгөөр урагшаа шуумайлдаха юм...

Эдир басагад, хүбүүд Соведүүдэй талмайhаа эхилжэ, Ербановай нэрэмжэтэ үйлсөөр үгсөөд, «Октябрь» кинотеатрhаа гэдэргээ ерэхэ маршрудтай юм. Урилдаанай эхилhээр арбаад минутын үнгэрөөд байхада, энгэртээ «89», «51», «81» гэhэн номертой гурбан басагад hүүлшын зайhаа — «Прогресс» кинотеатрhаа Соведүүдэй талмай тээшэ шуумайлдажа мэдэбэ. Тэдэнэй дундаhаа 81-дэхи номертой басаганиинь түрүүлэн ерэжэ, командаяа түрүү hуурида гаргажа шадаба. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, урда жэлнүүдэй урилдаанда ходо түрүү hуури эзэлдэг 39-дэхи hургуулиин басагадай команда болоно. Тренер В. Н. Васильевай хүмүүжүүлhэн 12 басагад бүхы зайгаа 11 минута 24,8 секунда соо гаталжа гараhан байба. Ноёхоной hургуулиин басагад хоёрдохи hуурида, гурбадахи hуурида шэхэ хатуу үхибүүдэй интернат hургуулиин команда гараба.

Эдэнэрэй удаа найман жэлэй hургуулинуудай хүбүүд урилдаба. Эндэ Улаан-Үдын дүлиишүүлэй интернат hургуулиин түлөөлэгшэ Юрий Раднаев шамбай хурдан байжа, командаяа түрүү зэргэдэ гаргажа, манай газетын дамжуулгын кубогта хоёрдохёо хүртэбэ гээшэ. Улаан-Үдын 39-дэхи, шэхэ хатуу үхибүүдэй интернат hургуулиин командануудай түлөөлэгшэд долоон. арбаад секундаар хожомдожо, удаадахи хоёр hууринуудые эзэлхэ баатай болоо.

Гурбадахи, дүрбэдэхи ээлжээндэ дунда hургуулинуудай hурагшад урилдаха болонхой. Гушаад hургуулиин командануудай түлөөлэгшэд урилдаанай зүргэ дээрэ сугларба. Дунда hургуулиинхид эстафетэ дамжуулгын мүрысөөндэ эгээл олоор хабаадаhан болоно.

Дунда hургуулинуудай, техникум, училищи, ГПТУ, үйлэдбэриин предприятинууд болон институдай түлөөлэгшэд зургаан километр 950 метрэй зайда гүйхэ гү, али Соведүүдэй талмайhаа эхилээд, Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой соцгородогой Алдар солын талмай хүрөөд, гэдэргээ бусаха ёhотой юм.

...Дунда hургуулинуудай басагадай урилдаагаа эхилhээр хореод минутын үнгэржэ байха үеэр ГАИ-гай хүнгэн машина харагдажа, спортсменүүдэй фиништэ дүтэлжэ ябаhые гэршэлбэ. Өөhэд өөhэдынгөө спортсменүүдые хүлеэжэ байhан хоёр hургуулиин түлөөлэгшэд: «Ира, Лена, түргөөр!» — гэжэ байгаад шаг шууяа табилдаха юм. Үетэн нүхэдэйнгөө дамжуулhан hүүлшын эстафетэ абаhан Елена Соболева түрүүлэн эстафетэ асаржа ерэбэ. Эдэнэр зайгаа 19 минута 55,6 секунда соо гаталаа. Энэмнай Улаан-Үдэ хотын 32-дохи hургуулиин тренер К. И. Ивановой хүмүүжүүлhэн басагадай команда болоно. Энэ урилдаанда жэл бүри түрүүлжэ гарадаг 65-дахи hургуулиин команда эрхимлэгшэдhээ 22 секундаар хожомдожо ерээ.

—32-дохи hургуулиин басагад урилдаанай эхилэн сасуу урдамнай ороо. Манай командын түлөөлэгшэд эдэнэрые хүсэжэ ядаhаар хоёрдохи ерэбэбди,—гэжэ 65-дахи hургуулиин түлөөлэгшэ Ирина Ветушкина мэдүүлнэ.

Басагадай удаа дунда hургуулиин хүбүүдэй урилдаанда гарахада, сугларагшадай дунда хүлгөөтэй болоодхино. Эндэ 65-дахи hургуулиин команда бүхы зайгаа 16 минута 52 секунда соо гаталжа, газетын дамжуулгын кубогта хүртэбэ. Эрхимлэгшэдhээ 30—35 секундаар хожомдожо ерэhэн зургаадахи интернадай, 32-дохи hургуулинуудай команданууд хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ.

Удаадахи ээлжээндэ үйлэдбэриин коллективүүдэй, училищи, техникумүүдэй, ГПТУ-нуудай командануд урилдаа. Үйлэдбэриин коллективүүдэй дундаhаа Улаан-Үдын прибор-бүтээлгын заводой команда үнгэрэгшэ жэлэйхидэл түрүү hуурида гаража шадаа. Нарин сэмбын комбинадай суглуулагдамал команда хоёрдохи hуури эзэлээ. ГПТУ-нуудай дундаhаа 8-дахи, 11-дэхи училищинуудай команданууд түрүүшын хоёр hуурида гараhан байба. Хүбүүдэй дундаhаа Буряадай модо болбосоруулгын, мебель хэлэг комбинадай, прибор-бүтээлгын заводой, дүлиишүүлэй бүхэсоюзна бүлгэмэй командануд түрүүшын гурбан hуури эзэлhэн байна. ГПТУ-нуудай дундаhаа хоёрдохи училищиин команда эрхимлэжэ гараа.

Институдууд, училищи, техникумүүдэй командануудhаа Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй хүбүүд, басагадай команда түрүүлжэ, редакциин дамжуулгын кубогууд, грамотануудта хүртөө. Оньhожоруулга болон тоо бүридхэлэй, кооперативна техникумүүдэй эхэнэрнүүд энэ жэлэй урилдаанда hууринуудаа hэлгэлсээ: кооперативна техникумэй команда хоёрдохи hуури эзэлхэ баатай болоо. Харин эрэшүүлэй дундаhаа индустриально-педагогическа, хэлхеэ холбооной электротехническэ, механико-технологическа техникумүүдэй команданууд түрүүшын гурбан hуури эзэлhэн байна.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай тренернүүд В. Л. Балдаев, В. М. Цинкер болон бусад манай газетын заншалта урилдаанда олон спортсменүүдые, судьянарые бэлдээ гэжэ тэмдэглэлтэй. Тиин тус институдай спортсменүүд бусад техникум, училищи, hургуулинуудта орходоо бэлэдхэл hайнтай байжа, түрүү hууринуудые эзэлхэл ёhоороо эзэлээ гээшэ.

Энээгээр «Буряад үнэн» газетын заншалта эстафетын урилдаан дүүрэжэ, эрхимлэhэн командануудта, спортсменүүдтэ, тренернүүдтэ дамжуулгын кубогууд, грамотанууд, дипломууд оркестрэй иргагуу хүгжэм доро баяр ёhололой оршон байдалда барюулагдаа.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Дунда hургуулинууд соохоо эрхимлэhэн 32-дохи hургуулиин түлөөлэгшэ Елена Соболева. 2. Найман жэлэй hургуулинуудай дунда түрүү hуури эзэлhэн Елена Молчалкина. 3. Дүлиишүүлэй интернат hургуулиин түлөөлэгшэ Юрий Раднаев — фиништэ. 4. Хүбүүдэй дундаhаа дамжуулгын кубогта хүртэhэн 65-дахи дунда hургуулиин команда.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

Хүнгэн атлетикэ

ЭБТЭЙНҮҮДЫНЬ ИЛАБА

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой үйлэдбэриин коллективүүдэй хоорондо хүнгэн атлетикээр хабарай урилдаан болобо. Советскэ Союзай Герой С. Орешковэй нэрэмжэтэ парк соо заводой цехүүдэй 13 командын зуу гаран хүдэлмэришэд, алба хаагшад сугларhан байха юм.

Хагсуу хүйтэн hалхинай үлеэжэ, саhатайгаар бороогой орожо байгаашье hаань, эдэнэр урилдаанай харгы дээрэ гараба. ГТО-гой олон зүйлэй программын ёhоор мүрысөөн наhанай хэдэн бүлэгөөр үнгэргэгдөө.

40 гаран наhатай эхэнэрнүүд түрүүлэн урилдаба. Электро-заhабарилгын цехэй электромонтер В. Калашникова түрүүлэн фиништэ хүрэжэ ерээ. 50 гаран наhатайшуулай бүлэгтэ инженер А. Иванов илажа, ахамад конструкторай таhагай командада 21 очко бэшүүлбэ. Вагон-хабсаралгын цехэй алба хаагша Г. Лещенко 500 метрэй зайда эрхимлэбэ.

Ахамад конструкторай таhагай инженер П. Юрьев 40 гаран наhатай эрэшүүлэй бүлэгтэ шалгарhан байна. Эдэнэр 500 метртэ урилдаа. 24 — 34 наhанай эхэнэрнүүд соохоо энэ зайда механо-бүридүүлгын цехэй токарь Ольга Поплевина эгээл hайн саг харуулаа. Ахамад технологой таhагай инженер Ольга Денисова басагадай дундаhаа илалта туйлаhан байха юм.

24—29 наhанай бүлэгтэ эрэшүүл 1000 метртэ урилдаба. Электро-вагонно цехэй слесарь-холодильщик Н. Беляев эндэ түрүүлэн фиништэ хүрэжэ ерээ. Ахамад технологой таhагай инженер Сергей Бородин залуушуулай дундаhаа түрүү hуури эзэлбэ.

Мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходо, вагон-хабсаралгын цехэй эбтэй эетэй команда илажа гараhан байна. Тус команда ЛВРЗ-гэй спортклубай кубогаар шагнагдаа. Ахамад конструкторай таhагай урилдаашад хоёрдохи, якорна цехэй хүнгэн атледүүд гурбадахи hуурида гараба.

Э. ДМИТРИЕВ,
ЛВРЗ-гэй спортклубай ахалагша тренер.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Партиин дайшалхы зэбсэг» — түрүү бэшэг. «Газарай үрэжэл дээшэлүүлхэ габшагай хоёр hара». «Дүй дүршэлдөө түшэглэн» — В. Горюновой статья. «Амжалта ажалаар туйлагдадаг» — материалнуудай суглуулбари. «СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд».

Хоёрдохи хуудаhанда. «Мүнөөдэр — Хэблэлэй үдэр». «Зуун жэлэй барилгын түүхэ бэшэгдэнэ» — А. Куклин ба А. Кривоин фоторепортаж. «Газетэ — манай нүхэр дамтай хани» — Ц. Цыбиковэй статья. «Имэ эрхим хүбүүн манай дунда ажаhуудаг» — Б. Занловай статья. «Совет орон: шэнэ hонин» — ТАСС-ай суглуулбари.

Гурбадахи хуудаhанда. «Хүдөө нютаг хото шэнги болонхой». «hайн тухеэрэлгэтэй гэр зэнээ оложо ядахагүй — А. Загузинай статья «Холын хараатайгаар ажабайдалаа зохёохо» — С. Захаровагай статья. «Бүмбэрсэг дэлхэйн hонин» — ТАСС-ай корреспондентнүүдэй хилын саанаhаа эльгээhэн тобшо мэдээсэлнүүдэй суглуулбариhаа. «Уласхоорондын шэнжэлэл» — ТАСС-ай материал.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Мүнөөдэр — Хэблэлэй үдэр» материалнуудай суглуулбари. «Футболой хаhа ерэбэ» — спортивна мэдээсэл. Соносхолнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика дотороо сэлмэжэ, бүрхэжэ байха, хойто районуудта, Байгалай хойто нютагуудта саг зуура нойтон саhан, бороо орохо Баруун хойноhоо секундын 9 - 14 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Үдэртөө 20 - 25 градус дулаан болохоор хүлеэгдэнэ. Зарим нютагуудта оройдоо 13 градус хүрэтэр дулаарха.

Республикымнай ниислэл — Улаан-Үдэдэ шииг нойтон орохогүй. Баруун-хойноhоо секундын 9 — 11 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Үдэртөө 22 - 21 градус хүрэтэр дулаан болохоор хүлеэгдэнэ.

Майн 6 — 7-ной үдэрнүүдтэ сэлмэлгэтэй, бүрхэлгэтэй байха, зарим нютагуудта саг зуура бороо орохо. Баруун — хойноhоо секундын 9—14 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Һүниндөө 3 градус хүйтэнhөө 2 градус дулаан байха.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

Спортлотонуудай апрелиин 25-да үнгэргэгдэhэн 17-дохи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«49-hөө 6-ень тааха спортлото»: 618.710 билет ороо. Зургаан номер хэншье таабагүй, табан номер (18 карточка) таагшад — 2.337 түхэриг, дүрбэн номер (1263 карточка) тааhан хүнүүд — 46 түхэриг, гурбан номер (23611 карточка) таагшад 1 түхэриг абаха байна.

«36-hаа 5-ень тааха спортлото»: 2.785588 билет ороо. Табан номер (24 карточка) таагшад — 6.973 түхэриг, дүрбэн номер (2642 карточка) тааhан хүнүүд — 115 түхэриг, гурбан номер (72618 карточка) таагшад 5 түхэриг абаха.

«Спортлотонуудай» 17-дохи тиражай шүүбэринүүд майн 6-hаа июниин 6 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).

Уласхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

МАЙН НЭГЭНЭЙ ТУГУУД ДОРО

Майн 1-ниие — империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэрые бүхы түбинүүд дээрэ баяр жабхалантайгаар, дайшалхы ёhоор тэмдэглэбэ. Элдэб оронуудта Майн 1-нэй hайндэрэй жагсаалнуудта хабаадагшад бата нэгэдэлтэй, нягта жагсаалтай байhанаа харуулан, улаан тугууд доро жагсан дабшана. Энэнь дарлан мүлжэгшэдтэй ангиин тэмсэлдэ хүдэлмэришэнэй хэрэгэй түлөө баатарай ухэлөөр унаhан тэмсэлшэдэй улаан шуhанай үнгэ болоно.

Америкын Чикаго хотын хүдэлмэришэд 1886 оной майн 1-дэ түрүүлэн үйлсэ гудамжануудта гараа hэн. Тэдэ хүниие хүнэй дарлан, мүлжэлгые буруушааhан, хүдэлмэриин 8 часай үдэр тогтоохо эрилтэ табиhан байгаа. Полици жагсаалда хабаадагшадые буудаhан байгаа. Тэрэниие эмхидхэгшэдые саазалха, удаан саг соо түрмэ түлшэдэ хааха гэhэн шиидхэбэри абтаа hэн. Майн 1-ниие ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэр гэжэ жэл бүри тэмдэглэхые 1889 ондо хоёрдохи Интернационалай Парижда болоhон конгресс дээрэ шиидхэгдэhэн юм.

Сүлөөтэ ажал, бата бэхи эб найрамдал ходоосо бүхы арадуудай hанал бодол байhан юм. Тиимэhээ совет хүнүүд 1981 оной Майн 1-ниие угтахадаа, имагтал манай орон Агуу Октябриин үдэрнүүдтэ бүхы дэлхэй дээрэ ажалые сүлөөтэ болгохо зам нээhэндэнь, эб найрамдалта политикаараа социализм болон амгалан байдалай таhаршагүй холбоотой байhые гэршэлэн харуулhандань омогорхохол ёhоороо омогорхоно.

Социалис оронуудай арадууд хүн түрэлтэнэй зохёон байгуулгын бүхы шатануудта толотомо амжалтануудые туйлажа, пролетарска hайндэрөө угтаба. КПСС-эй XXVI съезд, тэрэнэй hүүлээр болоhон Болгариин Коммунис партиин XII съезд, Чехословакиин Коммунис партиин XVI съезд, Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин X съезд уласхоорондын асари ехэ удхашанартай үйлэ хэрэгүүд боложо, түүхэдэ бэшэгдэhэн байна.

Капиталис оронуудай ажалшад ангиин тэмсэлэй фронтнууд дээрэ Майн 1-ниие угтаба. Холбоото Штадуудта, Баруун Европын оронуудта олоной хабаадалгатай бүhалгаанай хүдэлөөн улам үргэдэнэ. Энэ хадаа дарлалта мүлжэлгые зайсуулхын, монополинуудай хархис хомхой ябуулганнуудые усадхахын тула ажалша хүнүүдэй харюу сохилто болоно. США-гай зонхилхы бүлэгөөрхид НАТО-да ородог тэдэнэй ханинар буу зэбсэгүүдые үрдилдэн бүтээхэдэнь, ажалшадай байдал улам хүндэ хүшэр болоно. Имагтал үнгэрhэн жэлдэ американецуудай бодото салин хүлhэнэй 5,3 процентээр доошолходонь, монополинуудай ашаг олзо эрид дээшэлжэ, 123 миллиард долларто хүрэhэн байгаа.

Бүхы оронуудай ажалшадта бата эб найрамдал хэрэгтэй. Тэдэ буу зэбсэг бүтээн гаргалгые хизаарлаха эрилтэ табина, КПСС-эй XXVI съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй найруулhан, хойшодоо дэлхэйн арадуудай зүрhөө үргэнөөр дэмжэгдэhэн эб найрамдалта шэнэ үүсхэлнүүд ехэ этигэл найдал түрүүлнэ. Манай ороной ба бусад социалис гүрэнүүдэй бэелүүлдэг политика хадаа дэлхэй дээрэ эб найрамдал найдамтайгаар ханган сахиха шухала нүхэсэл болоно гэжэ ажалша хүнүүд тоолоно.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ АША ТУҺЫН ХАРИЛСААН

Ливиин революциин хүтэлбэрилэгшэ М. Каддафиин хани ёhоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ерээд байха үедэ Москвада болоhон совет-ливиин хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые бүхы дэлхэй дээрэ, илангаяа хүгжэжэ байгаа оронуудта урма баяртайгаар угтаhан байна. Элдэб асуудалнуудаар совет-ливиин харилсаанай үргэн олон зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдээ гэжэ түгэсхэлэй коммюнике дотор тэмдэглэгдэнэ. Советскэ Союзай ба Ливиин хоорондохи али бүхы харилсаае саашадань хүгжөөлгын, үргэдхэлгын гол шэглэлнүүд тодорхойлогдоо.

Мүнөө уласхоорондын байдалай орёо түгшүүрилтэй болоод байха үедэ энэ ушар онсо шухала удха шанартай юм. Хоёр ороной хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөн бэхижүүлгэ эб найрамдалые хангалгада шухала хубита болохо, Дүтын ба Дунда зүүн зүгтэ, тусхайлбал, Персидскэ тохойн оршондо империализмын, хархис хүсэнүүдэй үүдхэжэ байдаг харата аашануудта харюу сохилто үгэдэг хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ арга олгохо байна гэжэ Ливиин хэблэл тэмдэглэнэ.

Эдэ бүгэдэ Вашингтоной тусхай тушаалтадай дурыень гутааба, уур сухалыень хүдэлгэбэ. 1969 оной сентябрь hарада Ливидэ революци боложо, hорниин hалаhан хаанта засагай унагаагдаhан, американ ба англиин сэрэгэй баазануудай усадхагдаhан ушартай тэдэнэр яашье эбсэнэгүй. Энээнhээ уламжалан, ороной политическэ бэеэ дааhан байдал бэхижүүлэгдэжэ, тус гүрэн Социалис Арадай Ливиин Араб Джамахири (энэ хадаа колониитын гүрэн гэжэ оршуулагдадаг) гэжэ нэрлэгдэhэн байгаа.

Эндэ гүрэнүүдтэ эсэргүү империалис дээрэмэдэлгэ болон зонхилолгые хэтэ мүнхын болгохые оролдон, Африкын, Азиин ба Латин Америкын залуу оронууд тушаа ябадалай ёhо гуримуудай кодексо гэдэгые тогтоохо тухай мүнөөнэй американ захиргаан бодомжолно гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев Кремлиин Ехэ ордон соо Ливиин айлшадай урда үгэ хэлэхэдээ зааба. «...Имэ хэрэг бэелүүлгэхэгүй байhамнай мэдээжэ ааб даа», — гэжэ Л. И. Брежнев мэдүүлбэ.

Бүхы гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанда адли тэгшэ эрхын ба бүгэдэндэ мэдээжэ уласхоорондын эрхын гуримуудай гол ёhые наринаар, бүрин хүсэдөөр сахихын түлөө Советскэ Союз тэмсэнэ. Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ соо саашадань хүгжөөгдэhэн манай ороной энэ замай сэхэ политикые арадуудай сүлөөрэлгын тэмсэлэй аша туhые хүндэлдэг бүхы хүн зон халуунаар дэмжэн угтаба. Гадаадаhаа хамаарал-салгагүйгөөр дотоодынгоо хэрэгүүдые шиидхэхыень, дарлалта мүлжэлгые эзэрхэн зонхилолгые усадхан зайсуулхын түлөө тэмсэхэ гэhэн арад бүхэнэй эрхэ мэдэрхын түлөө Советскэ Союз тэмсэнэ гэжэ «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ. Залуу гүрэнүүд тушаа имэ ёhо гуримые хүндэлэн сахихаар Советскэ Союз бэлэн. Энээниие бэелүүлхыень тэрэ США-е, бусад бүхы гүрэнүүдые уряална.

ВЬЕТНАМ ШЭНЭ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ДУУГАА ҮГЭНЭ

Вьетнамай Социалис Республикада Национальна суглаанда, мүн провинцинууд болон түбэй мэдэлэй хото городуудай арадай Соведүүдтэ үнгэргэгдэhэн hунгалтын дүнгүүд согсологдобо. Һунгалта 1980 оной декабрь hарада баталагдан абтаhан шэнэ Конституциин үндэhөөр үнгэргэгдэжэ, социалис демократиин гол ёhонуудые, Вьетнамай Коммунис партиин хүтэлбэрилхы үүргые батадхаhан байна.

Һунгагшадай диилэнхи олонхинь национальна нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө дуугаа үгэбэ. Хүдэлмэришэд, таряашад, Вьетнамай Арадай армиин сэрэгшэд, патриотическа интеллигенциин социализм байгуулгын хараа шэглэлые бүрин хүсэдөөр дэмжэжэ байhанаа, энэ замда тохёолдоhон бүхы бэрхэшээл түбэгүүдые усадхахаар шиидэнхэй байhанаа нэгэн hанаатайгаар мэдүүлбэ.

Харин вьетнам арадта энэ зам хүнгэн бэшэ байгаа. Колонизаторнуудта гадаадын булимтарагшад болон эдэнэй дахуулнуудта эсэргүүгээр олон жэлэй турша соо баатаршалгата тэмсэлдэ илалта туйлажа, шэнэ байдал зохёон байгуулха эсхэдэ хүртөө hэн. Француз колонизаторнуудай hамна бута сохюулhанай hүүлээр Вьетнамда добтолhон США-гай 20 жэлэй эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгууд ороной экономическа ба социальна байдалда мүнөө хүрэтэр бага бэшэ бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулжа байhаар. Ушарынь юуб гэхэдэ, вьетнам арадай революционно, сүлөөрэлгын тэмсэлые дарахые hэдэн, США Вьетнамай газар дайда дээрэ 7.850 мянган тонно тэhэрдэг зүйлнүүдые хаяжа, химическэ хэрэгсэлнүүдээр 1300 мянга гаран гектарай тарилгые, ороной урдэ хубида 2500 мянга шахуу гектар ой hаргааhан байгаа.

Эгээл имэhээ Вьетнамда социализм байгуулха гээшэ айхабтар хүндэ хүшэр хэрэг байгаа бшуу. Американ империализмтай хэhэн хатуу шанга зэбсэгтэ тэмсэлэй үедэ ороной хойто хубида энэ хэрэг эхилээ hэн. Харин энэ үедэ Вьетнамай урда хубида Холбоото Штадууд шэнэ түхэлэй колониальна социально-экономическа байгуулалта хэжэ байгаа. Социальна байгуулалтаараа эрид илгарhан ороной хойто ба урда хубинууд американ эзэрхэг түримхэйшүүл болон эдэнэй табималнуудай hамна бута сохюулhанай ашаар имагтал зургаан жэлэй үнгэрhэн хойно нэгэдэгдэhэн юм.

Гэбшэе тэрэнэй амилан тайбан байлалтада hаад тойбо татаалхэ hэдэлгэнэ сад мүнөөшье СРБ-дэ олон юм. Эдэ бүгэдэ Пекинэй эзэрхэн зонхилогшод, империализмын бүлэгөөрхид болон бусад хархис хүсэнүүд болоно. Зүгөөр республикада угаа олон үнэн сэхэ ханинар, нэн түрүүн тэрэнэй үргэн ехэ дэмжэлгэ, али бүхы туhаламжа үзүүлдэг, мүнөөшье үзүүлжэ байhан Советскэ Союз болон бусад социалис оронууд бии юм.

Бүхы орон дотор түрүүшынхеэ үнгэрэгдэhэн hунгалтын баясама үрэ дүнгүүдэй гадна, эдэ бүгэдэ шэнэ байдал байгуулхада Вьетнамай саашадаашье туйлаха байhан амжалтануудай эшэ үндэhэн болоно.

Г. ШИШКИН
(ТАСС)

СЭЛЭНГЫН ЭКРАН

ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 —«Весна красна» гэжэ Түбэй телевидениин ба бүхэсоюзна радиогой үхибүүдэй ехэ хоорой группын концерт 10.35 — «Жена моя, дети мои» — телевизионно уран hайханай фильм. 11.45 —«Журналистикын ёhоор — сэхээр» — телевизионно уран hайханай фильм. 12.10 —Шэнэ hонин. 15.10 —Дамжуулгын программа. 15.15 —Шэнэ hонин. 15.35 —«Несокрушимая и легендарная» — телевизионно олон серитэй баримтата фильм. «Далайн дэргэдэхи вахта». 2-дохи фильм. 16.30 — «Звездочет» — телевизионно журнал

Улаан-Үдэ. 17.15 — «Байгал» — программа (буряадаар). 17.45 — «Ой модон бүгэдэ арадай баялиг». 18.10 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүдэй программа. 18.20. — «Түрэлхид ба үхибүүд». (2-дохи дамжуулга).

«Орбита». 19.00 — «Мүнөөдэр — Хэблэлэй hайндэр». 19.30—19.45—Забhарлалга. 19.45 «Мүнөөдэр— түби дэлхэйдэ». 20.00 — «Тамалалгын газар». Парагвайн ЦК-гай компартиин нэгэдэхи секретарь Антонио Майданай хуби заяан тухай. 20.25. Концерт. 20.45—«Небесный тихоход» — уран hайханай фильм. 22.00—«Время». 22.35 — М. Исаковскиин шүлэгүүдээр М. Блантерай дуунуудай фильм-концерт түрүүшынхеэ харуулагдаха. 23.35— «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00 —«Шатарай hургуули». 13.30—«Ленин — журналист ба редактор». 14.20 — В. Г. Белинский. «Үеын хүнүүдэй hанамжанууд ба бэшэгүүд». 15.05 — «Революционно дуунууд». 15.45 — «Качели» — телевизионно уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 16.50 — Үхибүүдтэ мультфильм.

«Орбита». 17.15 — Ленинградай сэрэгэй округой духовой оркестрэй концерт. 17.45 —«Уран зураашад тухай хөөрөөн. Б. Пророков. Түрэhөөр 70 жэлэй ойе угтуулан. 18.55 — «Хүбүүд, урагшаа»!

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Экран» телевизионно суглуулбари.

«Орбита». 20.00 — ... гэй час». 21.00—«Амар согты багашуул». «Жук... вая горка» — муль... 21.15 — В. Моцарт, ... 21.45—«Хэн шубуудые шалан hэргылхэб? ... онно баримтата фильм — «Время». 22.35 — ... верженне» — телев... олон серитэй уран ... фильм (1-дэхи сери). ... Футболоор СССР-эй ... нат «Динамо» (Киев)—

Редакторай орло...
И. Р-Д. ОЧИРОВ

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД. ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА 35, редактор — 2-54-54 приемная — 2-54 93 зам. редактора — 2 68-08, зам редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76 отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды — 2 56 23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства 2-64 36 2 63-86 советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2 60 21 информации — 2-34-05, перевод — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67 81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-57-63, фотолаборатория — 2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательства полиграфии и книжной торговли.
Н-00453. Заказ № 103. Индекс ...